

PASIRAŠYTI RUSIJOS IR LIETUVOS SUTARČIŲ RATIFIKAVIMO ĮSTATYMAI

Maskva, birželio 10 d. (ITAR-TASS-ELTA). Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas pasirašė Rusijos ir Lietuvos valstybinės sienos sutarties bei išskirtinės ekonominės zonos ir žemyninio šelfo Baltijos jūroje atribojimo sutarties ratifikavimo įstatymus. Tai pranešė Rusijos valstybės vadovo spaudos tarnyba, kuria remiasi ITAR-TASS-ELTA.

Valstybės Dūma įstatymus priėmė gegužės 21 d., o Federacijos Taryba juos aprobavo gegužės 28 d. Rusijos ir Lietuvos valstybinės sienos sutartį 1997 m. spalio 24 d. pasirašė dviejų šalių prezidentai.

Lietuva tapo pirmąja Baltijos šalimi, su kuria Rusija pasirašė tokį svarbų dokumentą. Lietuvos Seimas jį ratifikavo 1999 m. spalio 19 d. Tuo būdu Lietuva įvykdė vieną svarbiausių stojimo į Europos Sąjungą sąlygų - sureguliuavo pasienio problemas su kaimyninėmis šalimis.

Be to, 2003 m. gegužės 12 d. Rusija ir Lietuva Vilniuje pasirašė Readmisijos sutartį, kuri apibrėžia abipusio nelegalių migrantų grąžinimo tvarką.

Visi šie klausimai glaudžiai susiję su Karaliaučiaus problemos sprendimu. Rusijos prezidento nuomone, šie dokumentai "yra dalis susitarimų su ES, kuriais siekiama išspręsti Karaliaučiaus tranzito problemą".

RUSIJA VYKDO ĮSIPAREIGOJIMUS

Maskva, birželio 10 d. (ITAR-TASS-ELTA). Tai, jog RF prezidentas Vladimiras Putinas pasirašė Rusijos ir Lietuvos valstybinės sienos bei išskirtinės ekonominės zonos ir žemyninio šelfo Baltijos jūroje atribojimo sutartis, reiškia, kad Rusija vykdo visus įsipareigojimus, prisiimtus sprendžiant Karaliaučiaus tranzito problemą. Tokią nuomonę žurnalistams pareiškė RF prezidento specialusis atstovas Karaliaučiaus srities klausimams, Valstybės Dūmos tarptautinių reikalų komiteto pirmininkas Dmitrijus Rogozinas, praneša ITAR-TASS-ELTA.

Anot jo, civilizuotas sienos klausimo sprendimas - tai "išmintingas ir deramas kompromisas, atitinkantis RF interesus". D. Rogozinas pažymėjo, jog jis pasiektas reikiamu metu, kai lieka tik 20 dienų iki naujų tranzito per Lietuvą į Karaliaučiaus sritį ir iš jos taisyklių įvedimo. Dabar, pabrėžė Rusijos parlamentaras, Federaliniam Susirinkimui ir prezidentui lieka viena paskutinių skolų - tai Readmisijos sutartis. Ją Valstybės Dūma turi ratifikuoti jau birželio 18 d. "Tad visas civilizuotas teisinis Karaliaučiaus tranzito pagrindas bus patvirtintas dar iki liepos 1 d.", - baigdamas pažymėjo D. Rogozinas.

SUSITARIMAS DĖL BENDRADARBIAVIMO SU RUSIJA

Šiuo metu Užsienio reikalų ministerijoje derinamą Lietuvos ir Rusijos vyriausybių susitarimo projektą dėl bendradarbiavimo kultūros, švietimo ir mokslo srityse aptarė Rusijos Dūmoje viešėjusi Lietuvos Seimo narių delegacija.

Komentuodama pasibaigusį vizitą Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pavaduotoja Janė Narvilienė spaudos konferencijoje sakė sieksianti, kad šis dokumentas būtų kuo greičiau pasirašytas.

Jos nuomone, jis atvers

gerokai platesnes Lietuvos ir Rusijos bendradarbiavimo galimybes kultūros, švietimo ir mokslo srityse. Dokumento projekte numatyta skatinti tiesioginius ryšius ir specialistų mainus tarp meno, kultūros, švietimo ir mokslo įstaigų, kūrybinių sąjungų. Pasak J. Narvilienės, susitarimo projektas skelbia, kad šalys remis muziejų, bibliotekų, archyvų bendradarbiavimą, visų pirma leisdamos naudotis medžiaga Lietuvos ir Rusijos tematika.

Maskvoje viešėjęs Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros

komiteto narys Jonas Korenka apgailestavo, kad kol kas yra nepakankamas bendradarbiavimas su Rusija turizmo srityje. Susitarimo pasirašymas, jo nuomone, leis pagerinti padėtį šioje srityje, nes abi šalys ketina įsipareigoti remti abipusiai naudingą kultūrinio turizmo plėtrą.

Maskvoje viešėjusi šešių Lietuvos Seimo narių delegacija susitiko su Rusijos Dūmos Švietimo, Kultūros ir turizmo komitetų vadovais ir kitais parlamentarais.

Eltos inf.

Lietuvos Respublikos Garbės konsulate Palm Beach (Florida) lankėsi Generalinis konsulas iš New Yorko Mindaugas Butkus. Ten jis susitiko su Lietuvos Respublikos garbės konsulu Floridai Stanley Balzeku. Generalinio konsulo atvykimo proga buvo surengtas priėmimas, kuriame dalyvavo gal penkiasdešimt svečių - vietinių išeivijos veikėjų. Gausiai susirinkusiems svečiams M. Butkus pasakė kalbą, domėjosi lietuvių veikla Floridoje. Nuotraukoje: Aldona Lipskienė, LR garbės konsulas Stanley Balzekas, Rimgailė Zotovienė, LR generalinis konsulas Mindaugas Butkus, Kęstutis Miklas.

Vlado Krivicko inf.

VENGRIJOS PARLAMENTO VADOVĖ KALBĖJO LIETUVOS SEIME

Vilnius, birželio 10 d. (ELTA). Vengrijos Nacionalinės Asamblėjos pirmininkė Katalin Szili pabrėžia nacionalinių parlamentų vaidmenį būsimoje Europoje ir yra už ES konstitucinės sutarties pasirašymą tik šalims kandidatėms tapus visateisėmis ES narėmis.

Vengrija, kaip ir Lietuva, yra tarp 10-ties valstybių kandidatų, pasirašiusių ES stojimo sutartis. 2004 metų gegužę 10 naujųjų narių turėtų tapti visateisėmis ES narėmis.

"Mes įsitikiname, kad ES ateitimi besirūpinantis Kon-

ventas gali išsikovoti autoritetą, tik tokiais siūlymais, kurie nesumažina mažesniųjų valstybių narių vaidmens ir veiklos laisvės, tik tokiomis reformomis, kurios garantuoja valstybių narių lygiateisiškumą ir institucijų pusiausvyrą. Institucijų pusiausvyrai priklauso ir tai, kad ateities Europoje augtų tautinių parlamentų vaidmuo", - kalbėjo Seimo posėdyje Katalin Szili. Ji taip pat pažymėjo, kad Vengrija remia dar svaresnę Europarlamento vaidmenį ateities Europos struktūroje.

"Savo europietiskumą mes galime suformuoti tik per savo tautinį tapatumą. O tautinio politinio tapatumo politinio formavimo vieta yra nacionalinis parlamentas. Dėl tautinių parlamentų silpninimo ES gali atstumti nuo savęs savo piliečius", - sakė Vengrijos parlamento vadovė. Anot jos, negalima leisti, kad nacionaliniai parlamentai taptų tik "įstatymų gamintojais".

"Dėl šių priežasčių mes siekiame, kad **visos tautos galėtų išsaugoti savo gimtąją kalbą ir kultūrą**. Tai neturi priklausyti nuo valstybės dydžio. Tik savo padėtimi patenkintos tautinės bendruomenės gali sukurti ir ekonomiškai, ir politiškai stiprią sąjungą", - sakė K. Szili. Pasak jos, Vengrija

Dr. Katalin Szili

pritaria tam, kad Konvento parengtą ES konstitucinę sutartį valstybės kandidatės pasirašytų tik tapusios visateisėmis ES narėmis. Konvento parengto konstitucinės sutarties projekto Vengrijos parlamento vadovė nekommentavo. Pasak jos, dar nėra spėjusi išsamiai susipažinti su sutarties turiniu.

Jaunatviška ir simpatiška Vengrijos Nacionalinės Asamblėjos pirmininkė savo kalbos pradžioje į Lietuvos Seimo narius kreipėsi lietuviškai. Lietuviškai K. Szili ne tik pasisveikino, bet ir padėkojo už garbę Vengrijos parlamento vardu kalbėti Lietuvos Seime, vengrų tautos vardu pasveikino su referendumo dėl narystės ES sėkme, Lietuvos integracija į NATO.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

▪ ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMA

Etninės kultūros plėtros valstybinė programa, kurią birželio 11 d. patvirtino Vyriausybė, sudarys sąlygas įvertinti Lietuvos etninės kultūros būklę bei skatinti jos plėtrą.

Programa siekiama nustatyti etninės kultūros tyrinėjimo, saugojimo ir sklaidos prioritetus, sudaryti finansines ir teisesines sąlygas aktyvinti jos plėtrą, didinti vaidmenį kuriant pilietinę visuomenę ir bendrame kultūros procese.

Lietuvoje etnine kultūra rūpinasi daugelis institucijų. Etninės kultūros plėtros valstybinė programa leis pirmą kartą kompleksiskai pažvelgti į etninės kultūros būklę Lietuvoje bei numatyti priemonės išskeltiems tikslams įgyvendinti.

Įgyvendinus programą numatoma, kad bus sudarytos sąlygos etninės kultūros plėtrai, koordinuojama mokslo, švietimo ir kultūros institucijų veikla, sudarytos tinkamos sąlygos išsaugoti etninės kultūros paveldą muziejuose, tautosakos archyvuose, atnaujinta muziejų, archyvų, kultūros įstaigų, tyrinėjančių ir kaupiančių etninės kultūros paveldą, materialinė techninė bazė, sudarytos sąlygos mokslo institucijoms kryptingai tyrinėti etninės kultūros raišką ir procesus, suformuotas etninės kultūros paveldą kaupiančių, tvarkančių ir saugančių institucijų tinklas, sukurta bendra informacijos sistema ir kita.

Šios programos įgyvendinimą koordinuos Kultūros ministerija ir Etninės kultūros globos taryba. Programą rengė kultūros ministrės įsakymu patvirtinta tarpžinybinė darbo grupė kartu su Etninės kultūros globos taryba.

Etninės kultūros plėtros valstybinė programa bus vykdoma iki 2009 metų.

▪ VILTIES VALANDA PRADĖS OKUPACIJOS IR GENOCIDO MINĖJIMĄ

Vilnius, birželio 13 d. (ELTA). Sostinėje prasideda Gedulo ir vilties bei Okupacijos ir genocido dienų renginiai, skirti 1941-ųjų birželio tragiškoms netektims ir tautos pasipriešinimui atminti. Minėjimo renginių programą pradės Vilties valanda Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro kiemelyje Didžiojoje gatvėje. Tremtinių ir rezistentų dainas čia susirinkusiems atliks dainininkė Veronika Povilionienė.

Daugelis minėjimo renginių vyks šeštadienį. Vidurdienį sostinės Nepriklausomybės aikštėje bus pakeliama Valstybinė vėliava su gedulo juostomis. Vėliau vyks minėjimas Lukiškių aikštėje, prie paminklo politiniams kaliniams ir tremtiniams. Atminimo valanda tradiciškai rengiama ir prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties memorialo, o Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse “Lapteviečių” brolija organizuoja tradicinį tremtinių susitikimą prie jurtos žeminukės.

Vakare sostinės Šv. Kazimiero bažnyčioje bus aukojamos iškilmingos šv. Mišios, lietuvių ir užsienio kompozitorių kūrinius atliks kamerinis orkestras ir mišrus choras “Vilnius”.

▪ “RUSSKOJE RADIO BALTIJA” PANEVĖŽYJE

UAB “Rimtas radijas”, vykdydama Lietuvos radijo ir televizijos komisijos išduotos radijo transliavimo licencijos sąlygas, pradėjo programos “Russkoje Radio Baltija” transliacijas Panevėžyje.

Šią programą iki šiol galėjo girdėti Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių miestų bei aplinkinių regionų gyventojai.

Remiantis naujausiais “SIC Gallup Media” rinkos tyrimų bendrovės duomenimis, informacines, pramogines laidas bei populiariausią rusišką muziką transliuojančios radijo stoties “Russkoje Radio Baltija” šią žiemą nuolat klausėsi 6.9 proc. Lietuvos gyventojų. Nuolatinių klausytojų skaičiumi tik keturiuose didmiesčiuose transliuojama programa “Russkoje Radio Baltija” lenkė kitas nacionalines radijo stotis.

“Konkursą transliuoti mūsų rengiamą radijo programą laimėjome visai neseniai, tik šių metų kovą. Nuo 2001 metų kovo 19 dienos, kai pradėjome transliuoti programą “Russkoje Radio Baltija” Vilniuje, nuolat buvome Panevėžio miesto ir apylinkių gyventojų bei verslininkų klausiami, kada mūsų programą galima bus girdėti Panevėžyje. Tai tapo įmanoma tik laimėjus Lietuvos radijo ir televizijos komisijos paskelbtą konkursą. Pradėję transliacijas Panevėžyje, užbaigiame pirmąjį mūsų stoties plėtros etapą, apėmusį penkis didžiausius Lietuvos miestus. Jei verslo aplinka ir padėtis radijo rinkoje bus palanki, planuojame plėstis ir toliau”, - sakė UAB “Rimtas radijas” direktorius Artūras Mirončikas.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ATSKIRI PUOLIMAI

Pakistano gyventojų ir tarp palestiniečių didelė dauguma žmonių galvoja, kad pasaulio politikoje teisingiausią liniją veda Osama bin Laden. Tik Amerikoje ir dalyje europiečių vyrauja nuomonė, kad teisingas yra prezidentas Bush, nors ir čia nemažas nuošimtis žmonių mano, kad Britanijos premjeras Tony Blair, Prancūzijos ir Rusijos prezidentai bei Vokietijos kancleris yra geresni politikai už JAV prezidentą. Tarp musulmonų pasaulyje vyrauja nusivylimas, kad JAV ir sąjungininkams pradėjus Irake karo veiksmus, Irakas labai menkai pasipriešino.

Dabar, kai JAV ir sąjungininkai bando įvesti Irake naują vyriausybę, paaiškėjo, kad Bagdado miesto vakarinėje dalyje dar bando į puolimą pereiti Saddam Hussein Baath partijos veikėjai. Irakiečių puolimai padarė JAV kareiviams nuostolių Fallujah ir Habanyah

bando spausti arabų šalis, kad jos pripažintų Izraelio teisę turėti savo valstybę. Jokių ryšių su Izraeliu neturi: Alžyras, Bahrainas, Comoros, Džibuti, Kuveitas, Libanas, Libija, Saudo Arabija, Somalija, Sudanas, Tunisas, Jungtinis Arabų Emyratas ir Jemenas. Taikos sutartis su Izraeliu tol neįmanoma, kol Sirija, Libanas ir Palestinos vadovybė techniškai laikysis karo stovio.

Birželio 1 New Yorke įvyko didelis Izraelio pagerbimo paradas, kuriam vadovavo miesto meras Michael Bloomberg. Parado dalyviai pritarė kalbėtojams, kurie kalbėjo apie Izraelio teisę išlaikyti savo valstybę ir saugumą. Vienoje miesto vietoje parodą sutiko būrelis palestiniečių, kurie šūkavo, kad okupacija yra nusikaltimas ir žydai turi pasitraukti iš Palestinos. Prezidentas Bush praleido septynias dienas, ieškodamas taikos Palesti-

Palestiniečių ministrą pirmininką Machmaoud, kairėje, ir Izraelio ministrą pirmininką Ariel Sharon JAV prez. G. Bush, baigiant pirmąjį jų pasitarimą, privertė paduoti vienas kitam rankas.

Reuters nuotr.

miestuose, kur irakiečiai pradėjo puldinėti amerikiečius agresyviai. Per tuos du miestelius eina svarbūs Irako vieškeliai, kurie siekia Siriją ir Jordaną.

Kariuomenės vadai jau pareikalavo daugiau kariuomenės minėtų miestų patruliavimui. Jau atvyksta 1,500 karių iš Šarvuotos Pėstininkų divizijos. Prezidentas Bush jau paskelbė, kad jis vėl bus kandidatu ateinančių metų balsavimuose. Stebėtojai mano, kad prezidento kandidatūrai gali daug padėti ar daug pakenkti padėtis Artimuosiuose Rytuose. Arabų Lygos pasitarimuose kaip stebėtojai dalyvauja ir JAV patarėjai. Iš 22 Lygos narių tik Egiptas ir Jordanas yra pasirašę su Izraelio paliaubų sutartį. Diplomatinis ryšius su Izraeliu yra užmezgusi 1999 m. Mauritanija. Prezidentas Bush ir JAV administracija

noje, Izraelyje, Irake ir kaimyninėse šalyse. Jis užbaigė kelionę skrisdamas su savo patarėjais ir būriu žurnalistų lėktuvu “Air Force One” virš Irako sostinės Bagdado. Tą lėktuvą lydėjo keturi JAV karo aviacijos naikintuvai. Prezidentas kalbėjo lėktuve, kad Irake pradėtas ir greit užbaigtas žygis buvo visai pateisinamas. Kariuomenė atliko garbingai savo pareigas ir dabar beliko pakeisti Irako vyriausybę, beliko uždavinys Amerikai, Jungtinėms Tautoms, Europos Sąjungai ir Rusijai įgyvendinti taikos planą. Rusija jau pažadėjo teikti paramą koalicijos nariams, veikiantiems Afganistane, tačiau toji parama bus įvairių formų, tik nebus paramos kariuomenės siuntimu, pasakė Rusijos užsienio reikalų ministras Igor Ivanov.

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TAUTOS SUKILIMAS

Prieš 62 metus visa Lietuva sukilo prieš Sovietų Sąjungos okupaciją. 1941 m. birželio 23 d. Kaune sudaryta Laikinoji Vyriausybė paskelbė, kad atstatoma Nepriklausoma Lietuva.

Prieš tai Berlyne, kuriame dar Lietuvos atstovu buvo Kazys Škirpa, 1940 m. lapkričio 17 d. jo bute buvo susirinkę E. Galvanauskas, E. Skipitis, dr. K. Karvelis, A. Viliušis, K. Dirmeikis, kun. J. Yla, J. Pyragius, Brunius, A. Danta, J. Našliūnas, S. Puodžius, Juozas Dzenkaitis, Jonas Dzenkaitis, A. Valiukėnas, B. Raila, A. Maceina, dr. Brakas, M. Kavolis, K. Ambraziejus, kun. K. Barauskas, J. Katilius, dr. J. Ancevičius ir dr. Jurkūnas, kurie tarėsi kaip atgauti valstybinę Lietuvos nepriklausomybę. Po ilgų diskusijų, min. Škirpa kvietė visus dalyvius pasirašyti Lietuvos Aktyvistų Fronto steigiamąjį aktą. (*J.P. Kedys, Terorizuojama ir naikinama Lietuva, psl. 107*).

Dera prisiminti, jog Lietuvos prez. Antanas Smetona, pareiškęs protestą prieš rusų sovietinę okupaciją, norėdamas jai pasipriešinti ir ginklu, bet paskutiniame Lietuvos vyriausybės posėdyje negavęs pritarimo, pasitraukė į Vokietiją. Antano Smetonos to meto politinis nusistatymas dar aiškėja ir iš tokio fakto, kaip pats Škirpa yra pasakęs; “Aš įkalbinėjau Antaną Smetoną pasilikti Vokietijoje, taigi, arčiau Lietuvos, pavyzdžiui, kur nors Pietų Vokietijoje, kaip vokiečių saugumas jam buvo pataręs. Man atrodė, jog būtų buvę tikslinga, jeigu Smetona būtų palūkuriavęs nors iki Maskvos-Berlyno pakto sužlugdymo, jeigu ne iki kito karo galo...” (*psl. III*) Šiandien aišku, jog prez. Smetona buvo daugiau išmintingesnis ir ateitį numatęs geriau negu Škirpa. Jo likimas galėjo būti toks, kaip gen. Kubiliūno, kurį Sovietų agentai pagrobė iš Vakarų Vokietijos ir, parsivežę į Sovietų Sąjungą, pakorė.

Kazys Škirpa buvo Lietuvos Laikinosios Vyriausybės paskelbtas pirmininku, tačiau jo vokiečiai nebeišleido grįžti į Lietuvą. Todėl ministro pirmininko pareigas ėjo Švietimo ministras J. Ambrazevičius. Kiti ministrai - Užsienio reikalų R. Skipitis, Krašto apsaugos gen. S. Raštikis, Vidaus reikalų J. Šlepetys, Finansų J. Matulionis, Žemės ūkio Balys Vitkus, Teisingumo M. Mackevičius, Pramonės dr. A. Damušis, Darbo ir socialinės apsaugos J. Pajaujis, Sveikatos dr. K. Vencius, Savivaldybių Vyt. Žemkalnis-Landsbergis, Susisiekimo V. Novickis, Prekybos P. Vainauskas. Vyriausybės tikslas: pastatyti vokiečius prieš įvykusį faktą, kad Lietuva jau yra nepriklausoma valstybė ir tvarko savo kraštą.

Birželio 22 rytą prasidėjus karui, prasidėjo ir lietuvių tautos sukilimas. Tuoj buvo atsteigtos visos valstybės valdymo įstaigos. Savieji kontroliavo šalį. Deja, Lietuvos Laikinajai Vyriausybei atsakius pataikauti nacių naujam okupantui, jos veikla buvo uždrausta. Pasauliui lietuvių tauta įrodė, kad ji ne savo noru įsijungė į Sovietų Sąjungą ir ne savo noru, bet nacių įsakyta, pasitraukė.

Gaila, kad lietuvių sukilimas dar ir šiandien yra rakštis tiems, kurie nori juodinti lietuvių tautą ir išteisinti Maskvos okupaciją su jos įvykdytais nusikaltimais prieš mūsų tautą.

S. Tūbėnas

SAJŪDIS IŠ TOLI IR ARTI

Vilius Bražėnas

prezidentas Vytautas Landsbergis ir dargi **tremtinys arkivyskupas** Sigitas Tamkevičius.

Kai kas bando paneigti tikrovę, jog Sąjūdyje buvo komunistų. Kad jų ten buvo, tada suvokė patyrę Jungtinių Valstijų dešinieji sovietologai. Jų buvo teigiama, kad Kremlius, gelbėdamas SSRS nuo žlugimo, per “frontus” bandė išnaudoti Pabaltijo tautų nacionalizmą - “perestroikai” iš socialistinio dumblo ištraukti. Pirmiausiai įsteigė “liaudies frontą” Estijoje, kur K.P. gensekas buvo patikimas KGB pulkininko Michailo Gorbachiovo klasės draugas. Kremlius bandė apgauti Vakarus ir susilaukti jų pagalbos. Pasirodė, kad tikrumoje Kremlius pats apsigavo. Sąjūdžio dvasia sukėlė riaušes ir kai kurių Sąjūdžio partiečių širdyse. Ir Kremlius prarado “persitvarkymo” kontrolę.

Tad nacionalizmas, tautos savigarda, su pagarba kitoms

tautoms tebėra su mumis ir einant į Europos Sąjungą. Jis tikriausiai ten nueis ir su kitom naujom Europos Sąjungos narėm. Tai gali pažadinti ir senų narių prislopintą nacionalizmą, kas padės pastoti kelią centralizuotai kosmopolitinei tironijai Europoje. Tad mums privalu jau dabar stiprinti tautos dvasinį, tautinį nugarkaulį, kad jo nepalaužtų kosmopolitizmas. Tai geriausiai atlikti galės Sąjūdis, per plačią tarppartinių branduolių veiklą. Europos Sąjunga suteikia saugumo jausmą valstybės atstatymo darbuose. Tad naudokimės laisve - laisvei įtvirtinti. Laisvė, jei nenaudojama, nieko gero neduoda.

Jei kartais ateitų diena, kad mums nebepatiktų Europos Sąjunga, Lietuva turi išėjimo patirtį, nežiūrint ekonominių, politinių, karinių grasinimų. Viena imperija, kuri bandė pastoti lietuviams kelią į išėjimą tai liūdys istoriniais griuvėsiais. Lenkui galvą prieš Sąjūdį, ir linkiu sėkmės kovoje už tautos dvasią.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniiais

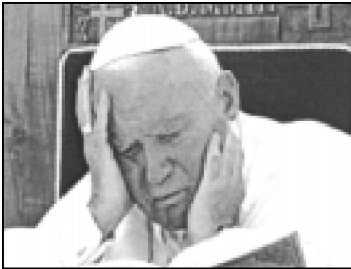
- **Tūkstančiai** žmonių demonstravo Prancūzijos - Šveicarijos pasienyje, kur vyko aštuonių turtingiausių pasaulio pramonės šalių vadovų suvažiavimas. Demonstracijos vyko prieš globalizaciją. Proteste dalyvavo ir anarchistai, nusištatę prieš Prancūzijos valdžios pradėtas pensijų reformas. Ženevoje išdaužyta daug parduotuvių ir bankų langų.

- **NATO šalių** suvažiavimas Ispanijoje paskelbė, kad rugpjūčio 11 d. NATO atsiųs 5,000 kareivių saugoti tvarkos Afganistano sostinėje Kabule. Šiuo metu Kabule veikia kareiviai iš Vokietijos ir Olandijos.

- **Britanijos** parlamentas sudarė komitetą, kuris išaiškins ar vyriausybė teisėtai įsijungė į karą prieš Iraką, sakydama, kad turi įrodymų apie Iraką gaminamus masinio žudymo ginklus.

- **Buvusioji “pirmoji ponia”**, dabartinė New Yorko valstijos senatorė Hillary Rodham Clinton, išleido atsiminimų knygą, kurioje aprašo ir savo vyro, prezidento Clinton, aferą su Monica Lewinsky.

- **Bagdado** policijos įstai-goms įsakyta surinkti gyventojų turimus ginklus, tačiau užsienio korespondentai teigia, kad tų ginklų surinkta labai ma-

žai. Ginklai bus surinkti ir sunaikinti arba bus dalinami miesto policijai. Miesto gyventojai tvirtina, kad ginklai padeda jiems gintis nuo plėšikų.

- **Popiežius Jonas Paulius II-sis** birželio 4 pradėjo savo šimtąją kelionę, atvykdamas penkioms dienoms į Kroatiją. Jis čia aplankė Rijeką, Dubrovnik, Zadar, Osijek ir Djakovo miestus. Šalies mokyklos buvo uždarytos, daug darboviečių leido darbininkams dalyvauti Mišiose. Vatikano radijas paskelbė, kad popiežius kelionėse praleido jau 575 dienas, beveik pusantrų metų, jis aplankė 129 valstybes.

- **Britanijos** karalienė Elizabeth II birželio 2 atšventė savo karūnavimo 50 metų sukaktį. Tūkstančiai žmonių susirinko Londone prie Westminster Abbey, kur karūnavimas įvyko 1953 metais. Vėliau 500 vaikų susirinko Buckingham rūmų sode. Daug Londono vaikų buvo atvežti pas karalienę miesto

taksi vairuotojų. Ji priėmė vaikus su dovanomis ir pasakydama, kad jai malonu juos sutikti.

- **Krokvos** miesto meras Jacek Majchrowski negalėjo dalyvauti prezidento Bush sutikime, kai šis vizitavo Krokvą. Meras buvo viešai pasmerkęs Amerikos karo žygį Irake. Jis pareiškė, jog svečiai ėmė nurodinėti, kur turėtų būti miesto šeimininkas.

- **JAV Kongresas** patvirtino mokesčių sumažinimo įstatymą, kuris per 10 m. sumažina mokesčius 350 milijardų dol.

- **Armėnijoje** gegužės 25 d. įvyko balsavimai, kuriuos laimėjo prezidento Robert Kocharian vadovaujama partija. Opozicija skundžiasi, kad balsavimai buvo “nešvarūs”.

- **Ispanijos** savivaldybių rinkimuose gerai pasirodė socialistų partija, gavusi šiek tiek daugiau balsų, negu 1999 m. rinkimuose. Rinkimus laimėjo konservatorių partija su dabartiniu premjeru Jose Aznar. Jis gavo vienu nuošimčiu balsų mažiau.

- **Myanmar**, buvusios Burmos, karinė valdžia vėl suėmė Nobelio taikos premijos laureatę ir laiko ją “apsaugos tikslais” izoliuotą nuo jos demokratinės partijos veikėjų. Suu Kyi jau buvo namų arešte šešerius metus.

Dr. Joną Račkauską Lituanistikos tyrimo ir studijų centre Čikagoje aplankė Mykolas Drunga (dešinėje), kuris Prahoje veda Laisvosios Europos radijo laidas.

L. LINKEVIČIUS DALYVAUVO NATO GYNYBOS MINISTRŲ POSĖDŽIUOSE

Vilnius, birželio 13 d. (ELTA). Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius Briuselyje dalyvavo NATO Euroatlantinės partnerystės tarybos (EAPC) gynybos ministrų susitikime. Ministras yra pakviestas būti vienu iš pagrindinių kalbėtojų gynybos ministrų dalykiniuose pietuose.

L. Linkevičius kartu su kolegomis iš narystei Aljanse pakviestų valstybių pirmą kartą dalyvavo NATO Gynybos planavimo komiteto ir Šiaurės Atlanto Tarybos gynybos ministrų susitikime.

Pasak Krašto apsaugos ministerijos (KAM), Gynybos planavimo komiteto posėdyje

kalbėjęs ministras pažymėjo, kad gynybos reforma Lietuvoje vykdoma, pertvarkant kariuomenę pagal NATO kolektyvinės gynybos ir pajėgų planavimo reikalavimus. L. Linkevičius pabrėžė Lietuvos pasiryžimą išlaikyti gynybos finansavimo lygį, šioms reikmėms skiriant 2 procentus nuo šalies bendrojo vidaus produkto.

NATO šalių gynybos ministrai susitikime akcentavo būtinybę stiprinti ryšį tarp NATO gynybos planavimo ir nacionalinio gynybos planavimo, racionaliai leisti lėšas gynybai, kad būtų kuriami realūs ir reikalingi pajėgumai reaguoti į grėsmes ne vien tik Europoje.

Susitikimo dalyviai taip pat

išreiškė paramą visoms Prahos viršūnių susitikime paskelbtoms iniciatyvoms - NATO greitojo reagavimo pajėgų, naujos NATO karinės vadovavimo struktūros kūrimui. Šios iniciatyvos suteikia Aljansui naujų galimybių efektyviai veikti, racionaliai naudoti sąjungininkių finansinius bei žmogiškuosius išteklius.

Gynybos ministrų dalykiniuose pietuose buvo kalbėta apie NATO teikiamą paramą Lenkijai atstatant Iraką jai administruoti priskirtame sektoriuje, diskutuota, kaip sustiprinti Aljanso, ypač europinės jo dalies, gynybinius pajėgumus, pritaikant juos dalyvavimui naujose Aljanso misijose.

VAŠINGTONE APTARTAS “VILNIAUS DEŠIMTUKO” IR GRUZIJOS BENDRADARBIAVIMAS

Vilnius, birželio 13 d. (ELTA). Gruzija yra suinteresuota plėtoti santykius su JAV ir Europos šalimis bei spartinti ekonominių reformų vykdymą siekiant narystės euroatlantinėse organizacijose, teigė Gruzijos parlamento pirmininkė Nino Burdzhanažė, Vašingtone susitikusi su “Vilniaus dešimtuko” (V-10) grupei priklausančių šalių ambasadoriais, reziduojančiais JAV. Tai antrasis Gruzijos ir V-10 atstovų susitikimas.

Susitikimo metu Gruzijos parlamento pirmininkė buvo supažindinta su Vilniaus grupės šalių ambasadorių bendradarbiavimu. N. Burdzhanažė pabrėžė, kad Gruzija yra suinteresuota plėtoti santykius su JAV ir Europos šalimis bei spartinti ekonominių reformų vykdymą siekiant narystės euroatlantinėse organizacijose.

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas pasveikino Gruzijos rodomą interesą

siekti glaudesnių ryšių su V-10 šalimis bei patikino, kad Lietuva ir kitos Vilniaus grupės šalys pasidalys su Gruzija savo sėkminga reformų patirtimi.

Per pokalbį N. Burdzhanažė perdavė padėką Lietuvos Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui už kvietimą dalyvauti gegužės 21 dieną Trakuose vykusiame Vilniaus grupės šalių

parlamentų pirmininkų susitikime.

“Vilniaus dešimtukui” priklauso septynios praėjusių metų pabaigoje prisijungti prie NATO pakviestos šalys - Lietuva, Latvija, Estija, Slovakija, Slovėnija, Bulgarija ir Rumunija - ir pakvietimą artimiausiu metu tikinčios gauti Kroatija, Albanija bei Makedonija.

LIETUVA UŽMEGS DIPLOMATINIUS SANTYKIUS SU SAUDO ARABIJA IR HAIČIU

Vilnius, birželio 13 d. (ELTA). Vyriausybė ketina papildyti prieš metus priimtą nutarimą dėl diplomatinių santykių užmezgimo su viena įtakingiausių valstybių Artimuosiuose Rytuose Saudo Arabija, įpareigodama sutartį pasirašyti Lietuvos nuolatinį atstovą prie JT ambasadorių Gediminą Šerkšnį.

Lietuva yra suinteresuota plėtoti ekonominius ryšius ir palaikyti politinius kontaktus su Saudo Arabija, turinčia artimus santykius su JAV. Saudo Arabija yra stambiausia naftos išgavėja ir eksportuotoja pasaulyje - jos ištekliai sudaro ketvirtadalį pasaulio naftos atsargų. Naftos eksportas sudaro 90 proc. viso šalies eksporto. Šalies BVP siekia 169 milijardus JAV dolerių.

Siekdama užmegzti diplomatinius santykius su Haičio Respublika mūsų šalis tikisi išplėsti bendradarbiavimą su Lotynų Amerikos ir Karibų regiono šalimis. Diplomatinį santykių užmezgimui yra pritaręs Seimo Užsienio reikalų komitetas.

SAJŪDŽIUI - 15!

Dr. Rūta Gajauskaitė

Birželio 31 dieną Vilniuje, Kongresų rūmuose paminėjome Sąjūdžio 15 metų jubiliejų. Į 8-ąją Suvažiamą susirinkome visi, kas Vingio parke Tautos valią į nepriklausomybę pareiškėme, kas Baltijos kely rankomis apglėbė savo žemę laikėme, kas gyva siena Seimą nuo omonininkų gynėme.

Susirinkime jau pražilę, bet giedrais veidais, kai kas ir su lazdele, bet šviesiomis mintimis ir atviromis širdimis. Susirinkę Suvažiamą pradėjome ir baigėme širdžiai brangiais posmais...

Ir atrodo nei vargo nebuvo, blokados bei pučai - pracity pražuvo. Susirinkę svarstėme šiandienos vargus ir rengėme ateities planus. Nors atrodytų, kad šiandien ES ir NATO dėka galėtume nurimti dėl Lietuvos valstybingumo, tačiau kyla naujos ar paąstrėja senos bėdos ir darbams galo nematyti... Tai tautiškumo ir nacionalinio saugumo problemos, teisingumo ir Lietuvos istorijos vertybės.

Neliko be atgarsio ir nūdienos aktualijos: plojimais pritarta rezoliucijoms dėl valstiečių, dėl pensijų dydžių, dėl invalidų skriaudų ir moralinių problemų.

Dėl valstiečių Suvažiamame nutarta: paremti žemdirbių reikalavimus valdžiai tesėti pažadus dėl 140 milij. litų pagalbos, sureguliuoti produktų supirkimo kainas ir iki 2003 m. gruodžio grąžinti visas žemes ar kompensacijas už jas.

Pritarė Suvažiamio dalyviai ir rezoliucijai dėl pažeistų Konstitucinių teisių į pilną sovietmečiu uždirbtą pensiją, įvertinę jos sumažinimą kaip dalinę turto nacionalizaciją.

Ypatingai jautriai sureagavo Suvažiamio dalyviai į rezoliuciją dėl invalidų diskriminavimo socialinio, visuomeninio ir politinio gyvenimo srityse bei pritarė neatidėliotinam, dar 2003 metų eigoje invalidų aprūpinimui protezais ir kompensacinėmis priemonėmis, įgalinančiomis integruotis į visuomenę.

Tautos moralės ugdymo srity konstatuota neigiama žiniasklaidos įtaka, propaguojant smurtą, diskredituojant žmogiškus jausmus, perdėtai sureikšminus seksą (neurozės forma). Nutarta, kad būtini įstatymai, cenzūruojantys smurtą, žmogaus orumą žeminančios bei demoralizuojančios temos spaudoje, radijuje, kine ir TV.

Neigiamai įvertino sąjūdiečiai ir akivaizdžiai neteisingą valstybės socialinę paramą pamestinukams ir šeimos vaikams, skatinančią visuomenės demoralizaciją. Nutarta siūlyti sulyginančias įstatymo pataisas.

Sąjūdžio 15 metų jubiliejaus renginiai, prasidėję 8 Suvažiamu, tęsėsi Universiteto konferencijoje, Seimo iškilmingame posėdyje. Prezidentūroje iniciatyvinės grupės susirinkime. Estafetę užbaigė iškilmingu renginiu VI. 15. Kauno sąjūdiečiai. Akivaizdu, kad Sąjūdis atgimsta bei telkia tautą naujam Lietuvos valstybės statybos etapui.

Alvydas Medalinskas pasisako XII Mokslo ir kūrybos simpoziume Lemonte.

Z. Degučio nuotr.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Gegužės 2 dieną prezidentas Bush paskelbė amerikiečiams ir visam pasauliui, kad Irako karas praktiškai jau pasibaigė, ir kad dabar vyks tik daug mažiau intensyvūs tolimesni taikos ir viso krašto atstatymo darbai. Po to pasisakymo praėjo jau gerokai laiko, bet pagrindinis Bush pasiteisinimas, kad karas buvo pradėtas apginti Ameriką nuo galimo netikėto Saddam Hussein puolimo naudojant taip vadinamus masinio naikinimo ginklus, yra vis dar neįrodytas. Amerikiečiai tuos ginklus sutrumpintai vadina WMD (weapons of mass destruction), ir juos paprastai sudaro visokių rūšių branduoliniai, cheminiai ir biologiniai ginklai.

Visame pasaulyje, o taip pat ir pačioje Amerikoje, vos ne kasdieną galima rasti straipsnių, kuriuose iškeliamas tas pats klausimas; “Kur tie ginklai, dėl kurių mes pradėjome ir laimėjome šį karą?” Iki šiol, neskaitant kelių aplūžusių sunkvežimių, kurie esą galėjo būti naudojami kaip biologinių ginklų laboratorijos, nieko nerasta. Nei branduolinių ginklų, nei artilerijos sviedinių, kurie būtų užtaisyti pavojingais ar net ir mirtinai nuodingais biologiniais ar cheminiais užtaisais.

Norime ar nenorime pripa-

KUR TIE IRAKO MASINIO NAIKINIMO GINKLAI?

Aleksas Vitkus

žinti, bet savo metinėje valstybės stovio kalboje praeitą sausio mėnesį Bush tvirtino, kad Saddam turėjęs ginklų, kuriais galėtų sunaikinti milijonus žmonių. Buvo kalbama apie 25,000 litrų antrakso, 38,000 litrus botulino toksino, 500 tonų nuodingų dujų, bei net 30,000 artilerijos sviedinių, galinčių priešui nunešti tuos cheminius užtaisus. “Štai kodėl mes turime veikti nedelsiant”, - sakė mūsų prezidentas, tariamai patikėjęs Gynybos ministro Donald Rumsfeld ir jo vadovaujamų įvairių saugumo ir žvalgybos departamentų agentų informacija. Panašiai JT Saugumo tarybos posėdyje vasario 5 dieną kalbėjo ir valstybės sekretorius Colin Powell. Jei taip, tai lieka tik vienas klausimas. Ar prezidentas Bush tikrai nesugebėjo atskirti faktų nuo vaizduotės, ar jis tiktai persistengė, norėdamas Irake žūtūt pakeisti režimą, gal ir prasiilenkdamas su teisybe.

JAV prezidentų taktika

Reikia pripažinti, kad panašūs “faktų” iškreipimai atsitikdavo ir kitose ankstesnėse administracijose. Lyndon Johnson mus beveik įtikino dėl

Tonkin įlankos užpuolimo, kuris Ameriką įvėlė į Vietnamo karą. Ronald Reagan mokėjo mums “įrodyti”, jog turime ginti gyvybinius Amerikos interesus Libane. Bill Clinton 1995 m. nusiuntė amerikiečių karius į Bosniją, prižadėjęs, kad už metų jie grįš namo. Jie ten dar ir šiandien. Taip, Reagan buvo neblogas aktorius, o Bush - nei kiek neblogesnis. Pasirodo, kad ir prezidentas Bush nėra kokia ypatinga išimtis. Ar neprisimena vokiečių “Realpolitik”?

Toks Bush elgesys gal ir galėtų būti laikomas pateisinaimu, nes, nors į karą kone išimtinai stūmė vien tik Amerika, beveik visas pasaulis, kuris priešinosi to karo paskelbimui, suprato ir pripažino, kad Hussein valdomas Irakas tikrai buvo žiauri diktatūra savo piliečiams ir pavojinga jos kaimynams, kuri turėtų būti nuversta, gal tik kitokiais būdais, o ne karinėmis priemonėmis. Tai juk rodo ir JT paskelbtos sankcijos, ir daugybė, net septyniolika JT rezoliucijų įvairiai smerkiančių Hussein ir jo Baath partijos režimą.

Kad Saddam Hussein reikė-

Saudi Arabijos princas Abdullah ir JAV prez. G. Bush po pasitarimų Viduriniųjų Rytų klausimais.

AF-P nuotr.

jo pašalinti, sutiko ir daugelis pasaulio politikų. Net Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac, griežtai pasisakęs prieš karą, vis dėlto taip dėstė: “Irakas greičiausiai turi WMD ginklų. Mes dėl to esame labai susirūpinę, ir todėl norime, kad Irakas būtų nuginkluotas”. Bet kaip tai atlikti, jis nepasakė. Gal ir vėl su seniai bandyta “containment” politika? Buvęs prezidentas Bill Clinton dar savo kadencijos metu irgi buvo pasa-

kęs: “Irakas yra sukčių (rogue) valstybė, turinti WMD, pasirengusi juos naudoti pati, ar perduoti juos teroristams, ar narkotikų, ar kitokių kriminalistų grupėms, kurios, mūsų nematomos, veikia visame pasaulyje”.

Bush ir jo koalicijos pagrindinis draugas, Anglijos min. pirmininkas Tony Blair gal tik neturėjo tiek kantrybės, ir nutarė Saddam sutvarkyti ne su

(Nukelta į 6 p.)

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

X

Sąjūdžio mitingas Gedimino aikštėje išlydint delegatus į XIX sąjunginę partinę konferenciją. Vilnius, 1988.06.24.

Vėl tokia pat įvykių sparta. Vėl daug džiaugsmo ir ne visada pamatuoto entuziazmo. Vėl kaip ir 1939-1940 metais visose trijose Pabaltijo respublikose kartojasi tas pats politinis spektaklis. Pagal vienodą scenarijų ir vienodai režisuojamas.(...). Todėl labai svarbu, kokius nutarimus mes šiandien priimsime. Ir kyla klausimas, ar verta palikti nutarime punktą, kuris kalba apie Lietuvą, kaip vieną iš federacinių respublikų. Juk tuo mes pripažįstame 1940 m. Seimo nuta-

rimo dėl įstojimo į Sąjungą teisingumą ir, kaip Sąjūdžio rėmėjų valios reiškėjai, įtvirtiname okupaciją ...”

Lietuvos laisvės lygos vardu kalbėjęs A.Terleckas pažymėjo, kad būtinai reikia įgyvendinti tikrąjį Lietuvos suverenitetą, o jis “gali būti realizuotas tik pašalinus iš teritorijos svetimą kariuomenę. [...] Kad lietuvių tauta šiandien nėra šeimininke savo namuose, rodo tūkstančiai faktų. [...] Lietuvos Laisvės Lyga reikalauja iš Tarybų Sąjungos vyriausybės:

pirma - paskelbti Molotovo-Ribentropo paktą neturintį juridinės galios; antra - išvesti iš Lietuvos okupacinę kariuomenę. Palikti lietuvių tautai teisę pačiai spręsti savo likimą. [...] Lietuvos Laisvės Lyga linki Sąjūdžio suvažiavimui įžiebtį tvirtą viltį, kad mes gyvensime nepriklausomoje Lietuvoje.” Tačiau šiai ir keletui panašių kalbų **kai kurie sąjūdiečiai prieštaravo**. Mokslininkai V.Zaborskaitė, D.Sauka ir pedagogė L.Abraitytė parašė ir prezidiumas paskelbė tokį pareiškimą: “... tokios kalbos ir karštas Suvažiavimo pritarimas šioms kalbėtojams rodo, kad imama prarasti politinį realizmą, kuriuo iki šiol buvo grindžiamas Sąjūdžio autoritetas. Mūsų manymu, alternatyva yra viena: arba sprendime įsispėjusias ekologijos, etikos, ekonomikos, švietimo problemas, arba mitinguosime su skambiais šūkiiais. [...] Siūlome, nors ir pavėluotai, retoriškai paklausti: ar visi noriai remia politinio realizmo platformą.”

Į tribūną pakilęs rašytojas V.Petkevičius apkaltino R.Paulauską provokacija. Suvažia-

vimas tam irgi pritarė plojimai ir šūksniais.

Baigiantis suvažiavimui buvo priimtas iš esmės gana dvi-prasmiškas **“Sąjūdžio geros valios pareiškimas”**, kuriame sakoma: “[...] mes už vienybę - prieš skaldymą. Už pasitikėjimą - prieš įtarumą. Už kūrimą - prieš griovimą. Už gaivinimą - prieš slopinimą. [...] Mes esame Lietuva ir mūsų ateitis - Lietuva.” Tačiau iš esmės viena teiginio pusė paneigia kitą. Už kokią vienybę? Prieš kokią ir kieno skaldymą? Juk skaldytoju, vienybės drumstėju ir t.t. buvo galima pavadinti ir patį Sąjūdį. Apskritai, tik skambių, nors ir nelogiškų įvairių dokumentų buvo priimta ir daugiau. Patvirtinta ir Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio bendroji programa, kurioje pabrėžta ištikimybė SSRS, SSKP: “Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis, - rašoma programoje, - yra sava-veiksmis pilietinis judėjimas, kuris remia ir plėtoja Tarybų Sąjungos Komunistų partijos vadovybės pradėtą socialistinės visuomenės persitvarkymą demokratijos ir humanizmo pagrindais. [...] **Pagrindinis Sąjūdžio tikslas - viešumas, demokratija, Lietuvos SSR valstybinis, ekonominis, kultūrinis suverenitetas, teisinė socialistinė valstybė** [...]”

Tokiu būdu Sąjūdžio suvažiavimas padėjo gerokai padidinti žmonių akyse LKP autoritetą, nes jo dokumentai daugeliu atvejų patvirtino LKP ir Sąjūdžio tikslų ir metodų bendrumą. Į Sąjūdžio Seimą buvo išrinkta daugiau kaip pusė aktyvių LKP veikėjų - partinių organizacijų sekretorių, kitokių žinomų ideologijos darbuotojų. Panašiai ir į Tarybą. Tarp 35 jos narių buvo, kaip kiek vėliau paaiškėjo net **6 KGB darbuotojai** ir ypač aktyvūs informatoriai.

Tačiau, kita vertus, tik tokia, “susitaikėliška” Sąjūdžio politika ir buvo reali. Dar labai menkos demokratinės jėgos buvo SSRS, dar gana stipri buvo SSKP ir jos padalinys Lietuvoje. Suvažiavime buvo patvirtinti programiniai Sąjūdžio dokumentai, kuriuose jis pasiliko “partijos pagalbininku”. Jo programoje buvo rašoma: “Lietuvos persitvarkymo Sąjūdis yra pilietinis judėjimas, kuris remia ir plėtoja Tarybų Sąjungos Komunistų partijos vadovybės pradėtą socialistinės visuomenės persitvarkymą demokratijos ir humanizmo pagrindais (...). Lietuvos SSR santykiai su kitomis Tarybų Sąjungos respublikomis turi būti grindžiami lenininiais federalizmo principais (...).” .

(Bus daugiau)

KUR TIE IRAKO MASINIO
NAIKINIMO GINKLAI?
(Atkelta iš 5 p.)

naujomis jokio reikiamo įspū-
džio jam nedarančiomis rezo-
liucijomis, bet ginklu. Tony
Blair savo paskutinėje kalboje
prieš karo pradžią net tvirtino,
jog “Saddam, jei reikėtų, savo
baisius ginklus gali panaudoti
per 45 minutes!” Vienas anglų
žvalgybos agentas po to slap-
tai painformavo BBC, kad tai
aiški neteisybė”. Jei taip gali-
ma faktus iškraipyti, *Chicago
Tribune* Steve Chapman, vie-
nas to dienraščio redaktorių,
net pasijuokė: “Ar Tony Blair
kartais ne giminė taip neseniai
liūdnai pagarsėjusiam *New
York Times* žurnalistui Jayson
Blair, ilgą laiką rašiusiam fik-
tyvius straipsnius apie niekada
neįvykusius interviu?”

Kad prezidentas Bush yra
energingas ir veikliai ryžtin-
gas valstybės vadovas, mes vi-
si tai jau pastebėjome. Nutaręs
ką nors vykdyti, jis atrodo ne-
labai norėjo prisilaikyti visų
“teisybės” plonybių. Žinome,
kad ir Donald Rumsfeld mėgsta
Bush palyginti su
Winston Churchill, kuris ne
kartą irgi prasilenkdavo su
faktais ir teisybe. “Tikslas pa-
teisina priemones”, - senas ro-
mėnų posakis. O pats Chur-
chill, kurį Bush noriai laiko
sau energingo veikimo pavyz-
džiu, yra taip įmantriai pasa-
kęs: “Karui rengiantis, teisybė
yra toks retas ir brangus daly-

kas, kad ji turi būti saugojama
apgavystėmis”. Gal ir ne be
reikalo birželio 1 d. *Wall Street
Journal* paskelbė vedamąjį, jį
ironiškai pavadindamas
“Weapons of mass distortion”.

Pasitikėjimo klausimas
Karui tik baigiantis, Gyny-
bos departamentas pasiuntė
specialų 200 specialistų dalinį
ieškoti WMD. Kodėl tik 200?
Užuot skubant užimti Bagda-
dą, ar ne geriau būtų buvę pilnu
tempu ieškoti įrodymų, kad
Irakas tikrai tokių ginklų turė-
jo? Tuo laiku jau vyko oficialių
Saddam įstaigų plėšimai, kurių
dėka jau darėsi beveik neįma-
noma surasti bet kokius aiškius
inkriminuojamus dokumentus.

Kad Irakas kadaise tikrai
turėjo cheminių ginklų, pasau-
lis tuo neabejoja. Juk Saddam
juos buvo panaudojęs savo ka-
re prieš Iraną, o taip pat ir mal-
šindamas savus piliečius - kur-
dus. Jis ilgą laiką vedžiojo JT
inspektorius už nosies, jiems
visuomet sudarydamas kliūtis
tinkamai praveisti tą ieškojimą.
Ir niekada JT organizacijai ne-
suteikė jokių įrodymų, kad to-
kie buvę ginklai buvo kada nors
sunaikinti. Tai kur jie dabar?

Gal labiausiai įtikėtinas pa-
aiškinimas būtų, kad Saddam
tuos ginklus prieš pat karo pra-
džią greičiausiai arba sunai-
kino, ar išsiuntė kitur, pavyz-
džiui, kad ir į Siriją. Jei jie da-
bar yra kur nors už Irako ribų,
yra didelė galimybė, kad prie-
jų gali lengvai prieiti ir Al Qai-
da teroristai. Ar tai nebūtų iro-

Clevelando Ramovėnai Šv.Jurgio bažnyčioje Prisiminimo dienos apeigose. Iš k: Vytautas Januškis, Algis Penkauskas (laiko vėliava) , Jonas Narušas, Jonas Balbota, Zenonas Dučmanas, Jonas Rastenis, Mečys Aukštuolis ir Jonas Nasvytis. G. Juškėno nuotr.

nija? Kol karo nebuvo, tuos
ginklus Saddam slėpė, ir, sau-
godamas savo valstybę nuo
galimo Amerikos atkirčio, bi-
jojo juos panaudoti. Dabar tie
ginklai gal ir randasi teroristo
Osama bin Laden rankose. Ar
jis bijos juos panaudoti?

Birželio 6 d. Pentagono va-
dovai pagaliau atsargiai pripa-
žino, kad jų 2002 m. gruodžio
mėnesio pranešimas įtikina-
mai neįrodė, jog Irakas turi
cheminių ginklų. “Mes tuo
nesakome, kad nesutinkame
su Bush administracijos pre-
tenzijomis dėl Irako ginklų. Ir

jei Amerikos žvalgyba są-
moningai perdėjo tų ginklų
egzistenciją ir gausą, Bush
administracijos tikėtinas
nukentės. Todėl gal reikėtų,
kad įsikištų ir Kongreso žval-
gybos komitetas, ir pagrindinai
ištirtų, ar buvo meluojama, ir
jei taip, tai kas tai darė”. Klau-
simas apie tuos masinio nai-
kinimo ginklus turi būti iš-
spręstas. Norėčiau tikėti, kad
juos atras, ir atstatys pasaulio
pasitikėjimą Amerikos politika.

Kaip ten bebūtų, suras tuos
ginklus, ar ne, turėtume pri-
pažinti, kad Saddam Hussein

nuvertimas nuo Irako valdžios
vis tiek buvo vertas tų koalici-
jos didelių pastangų ir kraujo
aukų. Iš kitos pusės, jei karas
buvo palyginant nesunkiai lai-
mėtas, taikos ir Irako valstybės
atstatymas eina ir eis daug sun-
kia. Reikės daug laiko ir kanti-
rybės, o to Amerikos politikai
dažnai trūksta. Dar vyksta plė-
šimai, neatstatytas gyventojų
aprūpinimas nei kuru, elektra
ar vandeniu. Užuot džiaugęsi
jų išvadavimu nuo nuožmaus
režimo, daug irakiečių rodo
aiškią neapykantą Amerikai ir
vakarietiškai kultūrai.

“ŠALIS TA LIETUVA VADINAS...”

XII

(Apmaštymų ir samprotavimų santraukos)

Iš knygos “Domas Cesevičius”

patį okupacija nėra paprasta
okupacija, bet ypatinga, istori-
joje dar nebuvo okupacija.

Blogiausia, kad okupacija ver-
čia aukštyn kojomis pagrin-
dines politines, socialines, kul-
tūrinės vertybes ir visiškai iš-
kraipo tautoje giliai įsigy-

venusių visuomeninio gyveni-
mo sampratą.

Pirmiausia perversyviai iš-
kraipoma bei persukama po-
litinė samprata bei tikrovė.

Visą laiką ir visaip įtaikojama
ir skelbiama, kad okupacija
nėra Lietuvos nepriklausomo-

mybės sunaikinimas, bet “Lie-
tuvos išlaisvinimas”, “tikrosios
nepriklausomybės atgavimas”.

Toks dalykų ir tikrovės iškrai-
pymas bei persukimas yra pra-
žūtingesnis už pačią okupaciją.

Plačiai ir įžūliai skelbiama
ir įkalbinėjama, kad nepriklau-
soma Lietuva buvusi labai at-
silikusi ekonomiškai. Tiesa,

Lietuvos ekonomika buvo at-
silikusi, palyginti su Vakarų
Europos ekonomika. Bet ji toli
gražu nebuvo atsilikusi, paly-
ginti su Tarybų Sąjungos su-
daryta ir sujaukta ekonomika.

Atvirkščiai, ekonominis gy-
ventojų apsirūpinimas ir pra-
gyvenimo lygis Lietuvoje 1940
m. buvo kur kas aukštesnis už
to meto Tarybų Sąjungos gy-
ventojų pragyvenimo lygį. Tą
pripažino tada ir keliautojai po
Lietuvą ir Tarybų Sąjungą, ir
ekonomikos reikalų ekspertai.

Visi akivaizdžiai matė, kaip
skurdžiai ir vargingai tada gy-
veno milžiniškos kolchozinių
masės Tarybų Sąjungoje, kaip
jie gyveno, ką jie turėjo, kaip
jie atrodė. Jeigu 1940 m. Lie-
tuvos gyventojų pragyvenimo
lygis buvo aukštesnis už Ta-
rybų Sąjungos gyventojų pra-
gyvenimo lygį, tai kodėl jis tu-
rėjo būti žemesnis už Tarybų

Sąjungos gyventojų pragy-
venimo lygį, jeigu Lietuva
būtų išlikusi nepriklausoma?
Po II pasaulinio karo visas
pasaulis, o ypač V. Europa, pa-
darė neregėtą šuolį aukštyn
ekonomikoje ir technikoje.

Taigi ir nepriklausoma Lietuva
nebūtų stovėjusi vietoje. Jos
ekonominis techninis šuolis į
viršų, kaip ir prieš okupaciją,
irgi turėjo būti vikresnis ir
aukštesnis, negu biurokatiškai
nepaslankios ir sunkios, eko-
nomiškai prieštaringos ir ne-
proporcingos Tarybų Sąjungos
ekonomikos šuolis į viršų.

Juk tokios yra būtinos prie-
laidos, svarstant klausimą,
kaip būtų buvę, jeigu Lietuva
būtų išlikusi nepriklausoma.

Dideli persukimai ir iškrai-
pymai vyksta ir kultūros srity-
je. Kraipomos teisės, moralės,
mokslo, meno sampratos. To-
kie iškraipymai ir persuki-
nėjimai per ilgesnį laiką šizo-
frenizuoja ir demoralizuoja
visuomenę ir ilgainiui men-
kina ir skurdina natūraliai,
laisvai besivystantį tautos
dvasinį moralinį potencialą.

Taigi iškyla gyvybinė lie-
tuvų tautos problema: kaip
prieš visa tai atsilaikyti, kaip
išsilaikyti?

(Pabaiga)

Vilniaus panoramos dalis su šventų Jonų bažnyčios bokštu.

Ž. Beliausko nuotr.

NENUOBODUS LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS

Jeigu kai kurie anksčiau įvykusieji Lietuvių fondo metiniai narių suvažiavimai buvo gana nuobodūs, tai gegužės 3 d. Lemonte įvykęs 40-sis toks susirinkimas padarė staigmeną: jame ir painformuota, ir ramiai padiskutuota, o pagaliau - ir stipriai pasiginčyta. Tas, žinoma, paprastam klausytojui buvo gerokai įdomu, tačiau tiems, kurie buvo įsivėlę į tuos karštus ginčus, gerokai padirgino nervus.

Šis suvažiavimas dalyviais nebuvo labai gausus: susirinko 89 LF nariai, tačiau su įgaliojimais jie atstovavo gana didelį būrį, turėdami 10,222 balsus (iš daugiau negu 25 tūkstančių galimų).

Lietuvių Fondo Taryba į suvažiavimo prezidiumą pristatė Vytautą Kamantą, Dainą Kojelytę ir Algirdą Ostį, o taip pat ir Tarybos pirm. Antaną Razmą bei Valdybos pirm. Povilą Kilių. Sekretoriatan buvo pasiūlytas Ramūnas Astrauskas; sudaryta ir mandatų-registracijos komisija: Saulius Čyvas, Alė Razmienė, Vytenis Kirvelaitis, Arvydas Tamulis, Vytas Vaitkus. Susirinkusieji buvo supažindinti ir su kitomis komisijomis.

Suvažiavimą pradėjo Fondo steigėjas pirm. A. Razma: "Lietuvių fondo 40-ties metų veiklos jubiliejiniai metai buvo tikrai nuostabūs. 2002 m. kapitalas paaugo 2,417,895 doleriais, žinoma, didele dalimi - dėka Alphonse Sarausko dviejų su ketvirčiu milijono palikimo. Šie, 2003-tieji metai taip pat bus sėkmingi, nes vien Juozas Ručys paliko Lietuvių fondui arti pusantro milijono dolerių, kurių pusė milijono jau pasiekė fondą. Jau gavome žinių ir apie kitas stambias palikimų sumas. Taigi, Lietuvių fondo nariai, iškeliaudami į amžinybę, fondo kapitalą augina, tačiau gaila, kad gyvų narių skaičius mažėja, o nauji nariai labai palengva jungiasi į Fondo veiklą.

Lietuvių fondas yra didžiausia finansinė jėgainė lietuviybės darbus remti išeivijoje, o taip pat nemažai ir Lietuvoje. Jau ketvirtį metų iš eilės jis skirsto lietuviybės darbams po vieną milijoną dolerių.

Tada invokaciją sukalbėjo prel. Ignas Urbonas, o Ramona Stephens-Žemaitienė perskaitė praėjusiais metais mirusiųjų LF narių pavardes. Jų atminimui Birutė Jasaitienė uždegė žvakutes. Buvo sveikiniimai, protokolo skaitymas (jį atliko R. Astrauskas, kuris yra Lietuvos gen. Konsulato Chicagoje atašė, netrukus pereinantis dirbti į LF raštinę). Buvo duoti LF veiklos pranešimai.

Edvardas Šulaitis

Valdybos pranešimą skaitė P. Kilius: "2002 m. įstojo 54 nauji nariai. Per paskutiniuosius tris metus Lietuvių fondo įneštas kapitalas padidėjo 3,536,756 dol. ir 2002 m. gruodžio 31 d. pasiekė 13,418,778 dolerius. Per šiuos tris metus įstojo 141 naujas narys ir pasiekė iš viso 7,190 narių skaičių. Taigi, senų ir naujų narių bei palikimų dėka Lietuvių fondo kapitalas sparčiai auga.

Kaip matome, Lietuvių fondo vadovybė yra užsitarnavusi nepaprastą visuomenės pasitikėjimą, nes per 40 m. veiklos, narių įnašai ir palikimai davė Fondui galimybę paskirstyti lietuviybės reikalams remti 11 milijonų dolerių."

Su LF finansine padėtimi supažindino Saulius Čyvas. Kiti pranešėjai: Kęstutis Ječius, Algirdas Ostis, Vytenis Kirvelaitis, Gediminas Balukas, Jonas Valaitis supažindino su jų atstovaujamų komisijų veikla. Dar buvo ir Patikėtinių tarybos pranešimas (A. Razma), kontrolės komisijos (Marius Kasniūnas) ir kiti pranešimai, kurie buvo priimti beveik be diskusijų, ramiai.

Jausmingai buvo pradėta reaguoti, kai pradėtas nagrinėti Inkorporavimo dokumentų pakeitimų priėmimo reikalas, kuris sukėlė daug ginčų ir kuriam buvo sugaišta apie pusantros valandos laiko. Čia prireikė net dviejų balsavimų ir buvo nubalsuota pakeitimus priimti. Reikia pažymėti, kad už pakeitimus atiduotas 8,321 balsas, o prieš - tik 1473 balsai. Prieš šį pakeitimą stipriai pasisakė Lietuvių Bendruomenės atstovai, o JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys savo sveikinimo žodyje kvietė persigalvoti. "Kreipiuosi į Jus, gerbiami suvažiavimo dalyviai, prašydamas nesuteikti eigos darbotvarkėje įrašytam inkorporavimo

dokumento pakeitimo punktui. Siūlau gražinti jį Lietuvių fondo įstatų komisijai su nurodymu konsultuotis su JAV LB-ne."

Bet nė jo kvietimas, nė prieš balsavimą kitų LB šalininkų pasisakymai nieko nepadėjo. Tačiau, kaip aiškino LF vadovybė, šis pakeitimo priėmimas dar nėra galutinis žingsnis ir dėl jo jaudintis nėra ko, nes jie nepakeičia dabartinių LF įstatų, kurie ir toliau tebegalioja. Įstatų pakeitimas galėtų įvykti tik per visuotinį narių suvažiavimą 2004-siais.

Bendrai imant, pats suvažiavimas buvo gana viltingas, nes iš LF Pelnų skirstymo komisijos pirm. K. Jėčiaus ir Finansų komisijos pirm. S. Čyvo bei kitų pranešimų išgirsta nemaža gražių žodžių, kurie rožinėmis spalvomis piešė LF ateitį.

Čia dar reikia pažymėti, jog suvažiavime buvo renkami ir 6 Tarybos nariai, kurių kadenacija buvo pasibaigusi. Balsų dauguma išrinkti LF vadovybės pasiūlyti kandidatai - anksčiau buvusieji: A. Razma, A. Ostis, J. Valaitis, Daina Kojelytė, Gediminas Balukas ir vienas naujas - V. Vaitkus. Suvažiavimo dalyvių pasiūlyti - Donatas Siliūnas ir Gediminas Damašius surinko gerokai mažiau balsų. Taip pat buvo išrinkta ir Kontrolės komisija. Jon pateko Marius Kasniūnas, Algis Janušas ir Antanas Valavičius.

Sukaktuvinis 40-sis LF narių suvažiavimas, nežiūrint jo kai kurių dalyvių stiprių pasisakymų kai kurių šios organizacijos veikėjų adresu, vis tiek užbaigtas pozityvia gaida, sakančia, kad reikia dirbti visiems bendrai, o nesusipratimus aiškintis taikiai, be teismų ir kitų drastiškų priemonių. Tokia mintis, atrodo, buvo daugelio suprasta ir, reikia manyti, vykdoma.

Jauniausiųjų raportas skautų giraitės iškyloje. Iš k.: Aras Klimas ir Laimis Belzinskas.

G. Juškėno nuotr.

Lietuvių fondo suvažiavime kalba JAV Lietuvių bendruomenės pirm. Algimantas Gečys.
Z. Degučio nuotr.

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI!

"DIRVOS" redakcija atostogaus
liepos 7 - 27 d.
Savaitraštis neišeis
liepos 8, 15, 22 ir 29 d.

KELIONĖS Į

LIETUVĄ

ir į visas pasaulio šalis
Finnair ir kitoms oro linijoms.

Kreipkitės į didžiausią
lietuvišką kelionių agentūrą
už Lietuvos ribų.

VYTIS TOURS

40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-mail vytours@earthlink.net
Web site www.vytistours.com

Visi "Vyties" darbuotojai
kalba lietuviškai.

Atstovybė Clevelande:
Rita Staškus-Žvirblis
Tel. 216-521-6788
E-mail ALYTUS@MSN.COM

LIETUVA IR PASAULIS

AUGUSTAVE - LIETUVOS IR LENKIJOS PREZIDENTAI

Lietuvos Prezidentas Rolandas Paksas su Lenkijos vadovu Aleksandr Kwasniewski Augustave ketino aptarti Europos Sąjungos konstitucinės sutarties projektą, Lietuvos ir Lenkijos įmonių kooperacijos galimybes, dalyvaujant Irako atkūrimo. Su Lenkijos vadovu taip pat buvo numatyta aptarti infrastruktūrinių projektų - Via Baltica, Rail Baltica, elektros tilto įgyvendinimo eigą, kitus klausimus.

Lietuvos Prezidentas R. Paksas su vienos dienos darbo vizitu išvyko į Lenkijos pasienio miestą Augustavą. Šiame už 45 kilometrų nuo Lietuvos sienos esančiame mieste R. Paksas taip pat dalyvavo Lietuvos ir Lenkijos ūkio rūmų ekonomikos forume. Tai buvo trečiasis Lietuvos ir Lenkijos verslininkų forumas. Jį globoja abiejų valstybių - Lietuvos ir Lenkijos - prezidentai.

Augustavo forume buvo aptartas dviejų valstybių ekonominis bendradarbiavimas naujomis, narystės Europos Sąjungoje sąlygomis. Renginyje R. Paksas skaitė pranešimą. Forume dalyvavo per 200 verslininkų. Į jį buvo pakviesti 30 Lietuvos ir Lenkijos savivaldybių ir seniūnijų, esančių abiejų šalių pasienyje, vadovai. Forume priimta deklaracija su siūlymais, kaip gerinti dviejų kaimyninių valstybių prekybinį ir ekonominį bendradarbiavimą.

Lietuvos ir Lenkijos ūkio rūmai buvo įkurti 1992-aisiais. Jiems paeiliui po ketverius metus vadovauja Lietuvos ir Lenkijos atstovai.

VOKIETIJA LIETUVĄ VADINA GERA PARTNERE

Lietuva, parodžiusi pavyzdį kitoms šalims referendume dėl narystės Europos Sąjungoje, yra gera partnerė Vokietijai diskusijose dėl ES politikų ateities. Tai susitikime su Europos komiteto generaliniu direktoriumi Petru Auštrevičiumi tvirtino Vokietijos Bundestago Socialdemokratinės frakcijos pirmininko pavaduotoja Europos Sąjungos reikalams Angelica Schwall-Duren.

“Mes suprantame, kad reikia kuo greičiau sulygtinti pragyvenimo skirtumus tarp naujųjų ir senųjų ES narių bei tarp atskirų regionų, todėl diskusijos ir bendrų sprendimų paieška dėl ES struktūrinės paramos teikimo bus labai intensyvi ir svarbi”, - teigė A. Schwall-Duren.

Pasak P.Auštrevičiaus, Lietuva ketina būti aktyvi partnerė diskutuojant dėl vidutinės trukmės ES žemės ūkio politikos peržiūros, transporto sektoriaus plėtojimo, energetikos ir kitose srityse. “Mes ambicingai rengiamės panaudoti ES paramą, Europos Komisijai esame pateikę paramos sritis numatanti Bendrąjį programavimo dokumentą ir laukiame jo patvirtinimo, kad galėtume laiku pasirengti konkrečių projektų įgyvendinimui”, - sakė P. Auštrevičius. Per pirmuosius trejus narystės ES metus Lietuvai bus skirta per 9 mlrd. litų (apie 2,7 mlrd. eurų) parama.

Savo šalių narystei ES, kaip primena ELTA, jau pritarė Maltos, Slovėnijos, Vengrijos, Lietuvos, Slovakijos ir Lenkijos gyventojai. Šį savaitgalį referendumas dėl narystės ES vyks Čekijoje, rudenį - Estijoje ir Latvijoje. Savo piliečių nuomonės dėl narystės neatsiklaus tik viena kandidatė - Kipras.

SEIMO KOMISIJA MEDININKŲ BYLAI

Seimas sudarė specialią laikinąją parlamentinę komisiją, kuri tirs prokuratūros organizacinių veiksmų pagrįstumą tiriant Medininkų bylą ir aiškinsis buvusio Rygos omonininko, įtariamo dalyvavimu Medininkų žudynėse, Igorio Gorbano paleidimo aplinkybes. Seimo sudarytoje komisijoje dirbs 9 įvairioms frakcijoms atstovaujantys parlamentarai. Komisijos pirmininku paskirtas socialdemokratas Nikolajus Medvedevas, jo pavaduotoju - opozicinės Liberalų ir Centro sąjungos frakcijos narys Romanas Sedlickas. Seimas įpareigojo sudarytą komisiją ne vėliau kaip per mėnesį pateikti parlamentui savo išvadas. Opozicinės Tėvynės sąjungos frakcijos narės Rasos Juknevičienės pateiktą nutarimo projektą dėl tokios komisijos sudarymo parėmė 50 Seimo narių, 1 buvo prieš, 15 Seimo narių susilaikė.

TRANZITO PER LIETUVĄ TVARKA ĮVEDAMA ŠEŠIUOSE RUSIJOS TRAUKINIUOSE

Supaprastinto Rusijos piliečių geležinkelio tranzito per Lietuvos teritoriją, įvedamo nuo šių metų liepos 1 d., tvarka bus taikoma šešiuose Rusijoje formuojamuose traukiniuose. Tai pareiškė RF susisiekimio ministro pavaduotojas Jurijus Djakonovas, praneša ITAR-TASS-ELTA. Pasak jo, supaprastintas kelionės dokumentas RF piliečių tranzitui per Lietuvos teritoriją įforminamas tuo atveju, jeigu keleivis neturi vizos ar kito dokumento, suteikiančio teisę tranzitu vykti per šią šalį. Jis išduodamas nemokamai ir galioja tris mėnesius. Jeigu keleivis nori įforminti tranzitą ilgesniam laikotarpiui (daugiausiai - 3 metams), tai tokio dokumento įforminimas kainuos 5 eurus.

LGITIC inf.

“Šeimyninė” nuotrauka iš Madride vykusio pakviestųjų į NATO valstybių atstovų pasitarimo birželio 3-4 dienomis. Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis - trečias iš kairės galinėje eilėje.

NATO nuotr.

LIETUVOJE - VOKIETIJOS PREZIDENTAS

Birželio 16 d. Lietuva sutiko vienos įtakingiausių Europos Sąjungos valstybių vadovą - Vokietijos Federacinės Respublikos Prezidentą Johannes Rau. Aukštasis svečias su žmona Christina Rau į Vilnių iš Berlyno atskrido prieš vidurdienį.

Oficialaus vienos dienos Vokietijos Prezidento vizito programoje numatyti susitikimai su Lietuvos Prezidentu Rolandu Paksu, Seimo pirmininku Artūru Paulausku, Ministru pirmininku Algirdu Brazausku.

Pasak Lietuvos Prezidento patarėjo užsienio politikos klausimais Alvydo Medalinsko, Vokietija vaidina labai svarbų vaidmenį, kalbant apie Europos Sąjungos ateitį, Konvento veiklos rezultatus - konstitucinės sutarties projektą.

“Glaudus ryšys su svarbiausiomis, didžiausiomis ES valstybėmis, siekiant abipusiai

naudingų tikslų, yra labai svarbus”, - sakė Eltai A. Medalinskas. Vokietija ne vienus metus “advokatavo” Lietuvai, siekiant narystės ES ir NATO. “Dabar pasiekus integracinius tikslus, labai svarbu kalbėti apie tai, kaip Vokietija gali būti Lietuvos partnerė tiek Europos Sąjungoje, tiek NATO viduje, tiek mūsų užsienio regioninėje politikoje, kalbant apie Baltijos jūros regioną”, - sakė jis. Vokietijos parama ES taip pat labai svarbi įgyvendinant infrastruktūrinius projektus, kurių būtinybę pabrėžia Lietuvos Prezidentas. Susitikime su Vokietijos vadovu, pasak A. Medalinsko, Lietuvos Prezidentas taip pat ketina pasikeisti nuomonėmis santykių su kaimyninėmis valstybėmis Rusija, Ukraina klausimais.

Vokietijos Prezidentas, kaip ir kiti Baltijos jūros regio-

no valstybių vadovai, buvo pakviestas į Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-ųjų metinių jubiliejų, tačiau J. Rau išreiškė pageidavimą apsilankyti Lietuvoje su atskiru oficialiu vizitu dar prieš jubiliejinės iškilmes.

72 metų Vokietijos Prezidentas J. Rau tikrąją politinę karjerą pradėjo 1952 m, tapęs Vokietijos socialdemokratų partijos nariu. 1978 m. buvo išrinktas Šiaurės Reino-Vestfalijos žemės ministru pirmininku. 1987 m. J. Rau kandidatavo rinkimuose į Vokietijos kanclerio postą, bet pralaimėjo Helmutui Koliui. Du kartus J. Rau buvo Bundesrato - aukštųjų Vokietijos parlamento rūmų - pirmininkas. 1994 m. dalyvavo Vokietijos prezidento rinkimuose, bet pralaimėjo Romanui Hercogui. 1999 m gegužės 23 d., jis buvo išrinktas Vokietijos Prezidentu.

MOKĖJIMO AGENTŪRA IŠ VYRIAUSYBĖS PRAŠO PINIGŲ

Kaip geriau pasirengti administruoti kitamet iš Europos Sąjungos ateinančias lėšas, Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas aptarė su Nacionalinės mokėjimo agentūros direktoriumi Evaldu Čijausku.

Šios agentūros vadovas kreipėsi į Premjerą prašydamas surasti trūkstamus 7 milijonus litų pabaigti įrengti jai skirtą pastatą. Laiku neįrengus pastato, nėra galimybės priimti naujų agentūros darbuotojų, parengti juos, kad nuo 2004 m. gegužės mėnesio būtų pasirengta administruoti ES Lietuvai skirtas lėšas. Šiuo metu NMA dirba 185 darbuotojai, o numatyta, kad jų dirbs 488.

A. Brazauskas pažadėjo apie tai artimiausiu metu kalbėtis su finansų ir žemės ūkio ministrais. Tačiau šiais metais, sakė Vyriausybės vadovas, tegalima kalbėti tik apie pusę šios sumos.

Po susitikimo su Ministru pirmininku Elta Nacionalinės mokėjimo agentūros direktoriaus E. Čijausko pasiteiravo, ar pokalbio metu Premjeras netu-

rėjo priekaištų dabartinei šios institucijos veiklai. Žiniasklaidoje ne kartą buvo pranešta, kad agentūra gautas SAPARD lėšas administruoja neskaidriai, jas gauna kai kurių Seimo narių ar kitų aukštų pareigūnų proteguojamos verslo bendrovės. E. Čijauskas informavo, kad prieš savaitę atliktoje ES Komisijos audito ataskaitoje didesnių pažeidimų skirstant lėšas nebuvo nustatyta.

NMA vadovas pateikė SAPARD lėšų panaudojimo statistiką. Nuo 2001 m. pabaigos, kada buvo pradėtas šios programos paramos įgyvendinimas, NMA iš viso sulaukė 927 paraiškų SAPARD paramai gauti. Jose bendrai prašoma beveik 840 mln. litų paramos. Su paramos gavėjais pasirašytos 318 sutarčių, kurių įgyvendinimui skirta 335 mln. litų paramos lėšų. Šiuo metu agentūroje vertinamos dar 434 paraiškos, kuriose prašoma per 326,824 mln. litų SAPARD paramos lėšų.

Kaip teigė E. Čijauskas,

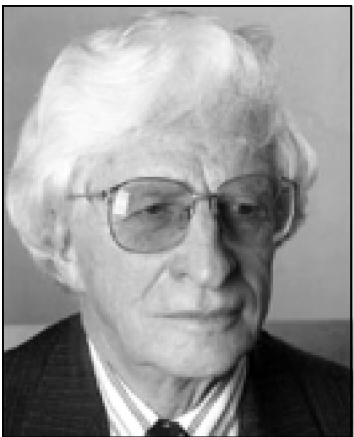
pastaruoju metu pareiškėjai yra labai aktyvūs, agentūra sulaukia vis daugiau paraiškų, prašoma kartais net milijono litų dydžio paramos. Kelių paramos krypčių lėšos yra jau paskirstytos ir jaučiamas jų trūkumas.

Net 387 paraiškas pateikė pareiškėjai, ketinantys pasinaudoti SAPARD parama pagal paramos kryptį “Investicijos į pirminę žemės ūkio gamybą”. Jau pasirašyta paramos sutarčių už beveik 90 mln. Lt.

Šiek tiek mažiau, 321 paraiškos, pateiktos pagal kryptį “Kaimo infrastruktūros tobulinimas”. Finansine parama ekonominės veiklos plėtrai ir alternatyvių pajamų skatinimui ketina pasinaudoti 96 pareiškėjai, o profesinio mokymo finansavimo krypties plėtoti gauta 54 potencialių paramos gavėjų paraiškų. Daugiausia paramos lėšų tikisi sulaukti “Žemės ūkio ir žuvininkystės produktų perdirbimo ir marketingo tobulinimo” krypties pareiškėjai - per 363 mln. litų.

KOMPOZITORIAUS V. BARKAUSKO MUZIKA NUSKAMBĖS AMERIKOJE

Stacy Lee

Komp. Vytautas Barkauskas

Iš Lietuvos pasiekė žinia, kad Cincinnati universiteto ruošiamame festivalyje "Music 03" nuskambės ir vienas vilniečio kompozitoriaus Vytauto Barkausko kūrinys "Jeux", parašytas smuikui ir orkestrui. Čia pasirodys ir pats autorius su žmona.

Kaip rengėjų laiške autoriui yra sakoma, šis kūrinys bus atliktas birželio 27 d., dalyvaujant solistui, smuikininkui Philippe Graffin ir orkestrui su dirigentu Toby Hoffman.

Šio festivalio muzikinis direktorius Joel Hoffman, apie tai pranešdamas komp. V. Barkauskui, rašo, jog būtų gerai, kad jis galėtų atvykti ne tik į koncertą, bet ir dalyvautų vienoje ar kelyse repeticijose. Taip pat vilnietis gavo pa-

kvietimą pasirodyti ir University of Cincinnati Muzikos kolegijoje - konservatorijos studentų pamokoje.

Platesnių informacijų šiuo reikalu galima gauti čia minimos konservatorijos kompozicijos, muzikologijos ir teorijos skyriuje, skambinant telefonu (513) 556-6045.

Komp. V. Barkauskas yra vienas žinomiausių ir dažniausiai pasaulyje atliekamų lietuvių kompozitorių. Taip jis yra pristatomas užsienio spaudoje, kuri dažnai apie šį lietuvių kūrėją rašo.

Daug įvairių informacijų apie šį kompozitorių telpa kartu su neseniai išleista jo kūrybos kompaktine plokštele pateiktame leidinyje.

Beje, šioje plokštelėje skamba šeši V. Barkausko kūriniai kuriuos groja pasaulinio garso atlikėjai Gidon Kremer ir Jurij Bašmet. Iš lietuvių čia groja Rūta ir Zbignevas Ibelhauptai, Raimundas Katilius, Vilniaus styginis kvartetas, Lietuvos kamerinis orkestras ir kt.

V. Barkauskas yra gimęs 1931 m. Kaune. Jis nuo vaikystės svajojo tapti kompozitoriumi, tačiau šios šakos studijas Vytautas galėjo pradėti

tik būdamas 22 m. amžiaus, nes prieš tai buvo įsigijęs matematikos mokytojo specialybę ir aukštesniosios muzikos mokyklos pianisto diplomą. Tačiau, nors ir vėlai pradėjęs kompozitoriaus darbą, jau septintame praėjusio šimtmečio dešimtmetyje Barkausko kūryba buvo gavusi europinį pripažinimą. Jis yra žinomas kaip vienas pirmųjų Lietuvos avangardinės muzikos kūrėjų ir propaguotojų.

Edvardas Šulaitis

*Mimozų geltonas vaškas
Seminolės žiedų altoriuos,
saulės auksinė ašara,
palydėjęs dienas rytojun,
žalias rūbas - spalva gyvenimo,
nepakeist jo ir nenumesti,
kaip žaibų bei perkūnijų atgarsio,
kaip sidabro naktų paletės,
kur ištirpsta didingi debesys,
ir alsuoja dievybe svajonės,
ir mimozų geltonas vaškas
ant dulkėtų delnų Seminolės.*

Iš dešinės: Rietavo Oginskių kultūros muziejaus direktorius Vytautas Rutkauskas, dailininkė Magdalena Stankūnienė, muziejaus fondų saugotoja Milda Vyšteinaite, paminklotvarkos specialistas Vidmantas Dovidauskas prie muziejaus.

NAUJAS PROJEKTAS

Lietuvos Dailininkų sąjunga pradeda vykdyti virtualų projektą, kuriuo stengiasi supažindinti pasaulio visuomenę su Lietuvos menininkais ir jų darbais. Šis virtualus projektas aprėpia visas meno rūšis. Daugelyje vaizduojamojo meno sričių Lietuvos menininkai yra pasiekę didelių aukštumų, yra pripažinti ir plačiai žinomi visame pasaulyje. Menininkų darbai puošia daugelio garsių pasaulio galerijų ir pavienių meno kolekcionierių rinkinius. Lietuvos monumentalistų darbais puikuoja užsienio visuo-

meniniai pastatai ir individualūs užsakovai.

Prašome Jūsų prisidėti prie Lietuvos meno propagavimo Jūsų šalies gyventojų ir išeivijos tarpe. Manau, kad daugelis lietuvių ir jų ainių, gyvenančių ne Tėvynėje, turi sentimentų Lietuvai ir neabejingi jos menui. Dauguma lietuvių šeimų norėtų turėti vieną kitą meno kūrinį, dalelę Lietuvos dvasios, kuri primintų joms istorinę Tėvynę bei skiepytų jų palikuonims meilę jai. Mūsų menininkų darbai pasižymi originalumu ir jų kainos, lyginant

su užsienio menininkų darbų kainomis, žymiai prieinamesnės. Maloniai prašome Jūsų savo vykdomuose renginiuose ir prieinamoje spaudoje paskleisti savo bendruomenės tarpe žinią apie mūsų projektą, Lietuvos menininkus ir jų kūrinius bei darbus. Jūs tuo labai prisidėsite prie Lietuvos vaizduojamojo meno pristatymo pasauliui ir jo tolesnio vystymosi.

Projekto svetainė internete:
<http://www.lithuanianart.org/>

Vaclovas Krutinis,
Lietuvos dailininkų
sąjungos pirmininkas

Į LIETUVĄ ATVYKSTA JAV KULTŪROS PROGRAMOS AMBASADORIUS

Vilnius, birželio 12 d. (ELTA). Dvi dienas Vilniuje viešės pasaulinio garso violončelininkas Yo-Yo Ma. Į Lietuvą jis atvyksta kaip JAV kultūrinių ryšių programos ("Culture Connect") ambasadorius. Ši programa, Amerikos centro suteiktomis žiniomis, yra nauja JAV Valstybės departamento iniciatyva skatinti dvišalį dialogą su kitomis pasaulio valstybėmis, siekiant abipusio vertingų ir skirtingų žmonijos kultūrų įvertinimo. Žymūs JAV menininkai, tarp jų ir maestro Yo-Yo Ma, maloniai sutiko būti "Culture Connect" ambasadoriai, per meistriško pamokas, pasirodymus, mokymo sesijas bei kitą veiklą padėti įgyvendinti programos tikslus.

Kelionėje į Lietuvą Yo-Yo Ma lydės vyresnysis JAV Valstybės departamento Švietimo ir kultūros reikalų biuro patarėjas, vienas iš "Culture Connect" programos iniciatorių Brian Sexton, pasirengęs suteikti daugiau informacijos apie šios kultūrinės programos koncepciją.

Yo-Yo Ma Lietuvoje lankysis tarp pasirodymų Didžiojoje Britanijoje ir Vokietijoje. Į Vilnių jis atvyks iš Londono. Pirmadienį, birželio 16 d., maestro Yo-Yo Ma Lietuvos muzikos akademijoje praves kelias meistriško pamokas studentams violončelininkams. Tai pagrindinė jo vizito programos dalis. JAV CNN televizijos programa "Business Unusual" ("Neįprastas verslas") kurs trumpą dokumentinį siužetą apie maestro Ma vizitą Lietuvoje.

KETURIASDEŠIMT PIRMASIS

"Dirvos"

NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas: iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Novelės privalo būti pasirašytos slapyvardžiais. Slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Darbų pateikimas: iki 2003 m. metų lapkričio 1 d. (pagal pašto antspaudą).

Įteikimo vieta: rankraščius siųsti šiuo adresu:

**"Dirva", Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA**

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija - 500 JAV dolerių,
Antroji premija - 300 JAV dolerių

*Konkurso darbų vertinimo komisija sprendžia
paprastą balsų daugumą.*

ŠĮKART APIE MUZIEJUS...

Ar žinote, kad vengrai savo sostinėje turi “Teroro namų” muziejų? Tai 2002 m. atidaryta muziejinio pobūdžio įstaiga - paminklas naikintiems Vengrijos gyventojams vokiečių ir sovietų okupacijų laikais. Pasikalbėjime su muziejaus direktore apie tai plačiai rašė balandžio 18 d. *Atgimimas*. Straipsnį skaitant, prašyte prašosi palyginimai su Lietuvoje esančiomis panašiomis įstaigomis, ypač tomis, kurios byloja apie sovietų režimo nusikaltimus. Panašiai kaip ir Lietuvoje, Vengriją dabar valdo “kairioji” politinė koalicija, sudaryta iš buvusios sovietų kolaborantinės valdžios palikuonių. Valdžios priemonėmis muziejui gresia pavojus.

Šiek tiek ciniškai į padėtį žvelgiant, yra aišku, kad valdančiąją koaliciją sudarančios partijos pirmininkui Ivan Peto svetimųjų tarpe gali būti šiek tiek nemalonu, kai jo tėvas muziejuje yra įvardintas vienu iš okupacinės represijos vykdytojų. Tačiau nei Peto (nei, pvz., mūsų Paleckis...) dėl to neraudonuoja (sic!) ir tautos už tėvo veiksmus neatsiprašinėja. Vieton to I. Peto sugalvojo mažinti muziejui valstybės skiriamas lėšas, kas koalicijos balsais buvo patvirtinta. Kadangi

Antanas Dundzila

prie muziejaus veikia ir mokslinis tyrimų centras, tai reikalingas atsistojo liūdnoje šviesoje. Padėtis buvo šiek tiek apmąstinta, kai premjeras (anksčiau tarnavęs vidaus reikalų kariuomenės) iš savo valdomų šaltinių muziejui paskyrė dalį nuobraukto “Teroro namų” biudžeto. Dar buvo balsų muziejaus pavadinimą keisti iš “Teroro namų” į “Susitaikymo namus”... Tai jau cinizmas iš visai kitos pusės.

Įdomu, kad šie valdžios žingsniai muziejui atnešė žmonių ir net Budapešte reziduojančių diplomatų reakciją. Pvz., spaudimui prasidėjus, daugelis diplomatų atėjo muziejaus apžiūrėti ir savo atsiliepimus įrašė į muziejaus svečių knygą. Tai čia išėjo panašiai, kaip metų pradžioje Rusijos Putino siųstos gėlės Latvijoje teisiama rusui, karo nusikaltėliui: susidarė proga į visą reikalą atkreipti tarptautinį dėmesį. Budapešte į valdžios kritiką neva tai dėl eksponatų išdėstymo ar istorinės esmės akcentavimo logiškai atsakoma, kad fašistai Vengriją valdė tik keletą metų, o komunistai - pusę šimtmečio. Vengrijos dabartinė valdžia aiškiai nepa-

sako, kad muziejus nepatinka, tačiau ieško visokių kitokių priekabių.

Kitą kartą būnant Europoje, reiks būtinai sustoti Budapešte ir muziejų aplankyti. Susidarys gera proga palyginti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro apimtį su vengrais, palyginti “Teroro namus” su Tremties ir rezistencijos muziejum Kaune, Genocido aukų muziejum Vilniuje, Rainių miškeliu bei kitais mūsų žiaurios praeities muziejiniais telkiniais Marijampolėje ar kitur.

Šnipinėjimo muziejus

Vašingtone atidarytas Tarptautinis špionažo muziejus (miesto centre, geroje vietoje, 800 F Street NW)! Atidžiau nepagalvojus, tai gali pasirodyti keistokai pasirinkta muziejinė tematika, tačiau ir istoriniu, ir technologiniu požiūriu - aktuali, įdomi. “Šnipinėjimas”, “šnipas” - tiesa - šiek tiek neskaniai skamba, tačiau jam giminingas “sekimas” gali būti net labai reikalingas. Šiuo metu, kai visam pasauliui grąsina teroristai, jų sekimas visuomenės saugumui yra svarbus uždavinys. Šnipinėjimo “garbė” ar “negarbė” priklauso nuo to, kam tas šnipinėjimas / sekimas vykdomas, pri-

klauso nuo šnipų / seklio motyvacijos ir daugelio kitų bruožų. Šnipinėjimas, sekimas gali būti ir menas ir mokslas. Su šia tematika siejamų muziejinių pavyzdžių yra Maskvoje (KGB Muziejuje), Londone (Imperial War Museum) ir Vašingtone (National Cryptologic Museum). Atidarius pirmojo mėnesio bėgyje muziejų aplankė net 100,000 lankytojų. Galima spėti, kad ši naujovė sostinėje lankytojų skaičiumi gali įkopti į antrą vietą po garsaus Air and Space Museum.

Vašingtone muziejus lankytojus stebina savo įvairumu, istoriniais duomenimis, o kai kurie eksponatai ar duomenys gal net stulbinančiai veikia. Tai kaip koks Walt Disney įvairių parkas visai kitoje tematoje, turėjusioje istorinės reikšmės Juk II-jo Pasaulinio karo metu alijantų sėkmė labai daug priklausė nuo “Enigmos” - Reicho kariuomenės slaptojo kodo mašinos, kurios kodus Vakarai pajėgė atšifruoti. Mašina stovi muziejuje! Gi ką jau kalbėti apie “tikrų šnipų” ar juos gaudžiusių agentų švarko sagoje įtaisytą foto aparatėlį, šaunamąjį ginklą lūpų pieštuke, iš JAV nepriklausomybės kovų šnipą verbuojantį gen. Vašingtono laišką ir t.t.

Muziejaus direktorių tarybos nariais yra tokios asmeny-

bės, kaip buvęs JAV FBI ir CIA direktorius W. H. Webster. Įdomu, kad Tarybos sudėtyje yra ir labai aukštose pareigose buvęs KGB generolas Kalugin, kurį jo kolegos, įskaitant ir Rusijos prezidentą Putiną, šią dieną laiko išdaviku. Asmeniškai spėliojau, kad kai Webster ir Kalugin numirs, jų vaško figūros taip pat atsidurs muziejuje...

Savaime suprantama, šnipinėjimas, sekimas vyksta ir šią dieną, ir Lietuvoje. Lietuvos prezidento rinkimų įkarštyje buvo iškilęs triukšmas dėl nelegalios informacijos rinkimo. Dabar vėl teigiama (*Lietuvos rytas*, 2003-V-23), neva prezidentūra įvėlė Specialiųjų tyrimų tarnybą ir Valstybės saugumo departamentą rinkti kompromituojančius duomenis apie Artūrą Paulauską.

Vadovaujantis šnipinėjimo dėsniais, skaitytoją išpėju ši *Dirvos* numerį tuoj pat sudeginti, jo jokių būdu niekam nerodyti ir apie tai su nieku nekalbėti...

PARDUODAMAS
NAMAS

4 miegamieji, 2 pil. vonios, arti
Dievo Motinos parapijos.
Prašo 105.000 dol.
Skambinkit Dženarui Kižiui
(216) 531-8429

Mažiausios skambučių iš JAV ir Kanados į Lietuvą kainos

Atsidarykite išankstinio mokėjimo paslaugos skambinimo sąskaitą internete **www.hermesphone.com** arba telefonu **1-877-748-7964** ir kalbėkite pigiau:

➡ Į Lietuvos fiksuotus telefonus - 0.16 USD/min

➡ Į Lietuvos mobilius telefonus - 0.20 USD/min

Jūs nemokėsite nei sujungimo nei kitų paslėptų mokesčių!

Taipogi Jums suteiksime:

- Papildomą PIN
- Automatinį numerio atpažinimą
- Puikią balso kokybę
- Nemomą skambinimo sąskaitos aptarnavimą
- Patikimą klientų aptarnavimą
- Galimybę savo skambinimo sąskaitą tvarkyti internete
- Pokalbių apskaitą 6 sekundžių tikslumu

Dėl skambinimo sąskaitų įsigijimo, papildymo ar prireikus daugiau informacijos:

Apsilankykite: **www.hermesphone.com**
Skambinkite nemokamu telefonu: **1-877-748-7964**

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 29 d., sekmadienį, po 10:00 val. Mišių Dievo Motinos parapijos svetainėje Clevelando **BALFO** skyrius maloniai kviečia visus į priešpiečius.

RUGSĖJO 7 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio „Dainava“ koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

Tautinės Sąjungos Los Angeles skyrius ruošia tradicinę „gegužinę po stogu“ **Dirvai** padėti.

Visi lietuviai iš arti ir toli kviečiami į Tautinius namus liepos 13-tą, sekmadienį. Pradžią 12:30 val. p.p.

Gardūs pietūs, vynas ant stalų, baras, loterija ir smagus pabendravimas. Puoselėkime tarpusavį ryšį ir palaikykime lietuvišką išeivijos spaudą! Įėjimo auka tik 12 dol.

LIETUVOS TAUTININKAI kviečia dalyvauti jų ruošiamoje sueigoje - šventėje š.m. birželio 28 dieną prie Vištyčio ežero, poilsiavietėje „Viktorija“.

Dėl smulkesnės informacijos kreiptis: Saulius Čepas (LTS Vilkaviškio raj. Valdybos pirmininkas) - tel.: (342) 30636-d., 58790-n., (685)12580-mob.; Jonas Mačys (LTS vicepirmininkas)- tel. (342)20129-d., 20720-n., (614)82060-mob., (686)75766-mob.

A. † A. DUKRAI VIDAI JONUŠIENEI

mirus,
IRENĄ KRIAUCĖLIŪNIENĘ ir visą šeimą
užjaučia ir linki stiprybės

ALTS Bostono Skyrius

Gilią užuojautą reiškiamo
p. IRENAI KRIAUCĖLIŪNIENEI,
Amžinybėn išlydėjusiai mylimą dukrą

A. † A. VIDĄ JONUŠIENĘ

*Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Los Angeles skyrius*

A. † A. VIDAI JONUŠIENEI

išėjus į Dausas,
jos vyrą, sūnų, dukrą ir
motiną IRENĄ KRIAUCĖLIŪNIENĘ
užjaučia ir kartu liūdi

Reda ir Romas Veitai

DIRVAI AUKOJO

R.Sakienė, Glendale, CA 100
a.a. Vidos Jonušienės atminimui
J.Petronis, Los Angeles, CA .. 100
a.a. Vidos Jonušienės atminimui
A.Clottay, San Francisco CA.. 100
Z.Raulinaitis,
Manahawkin, NJ 60
T.Bukaveckas, Chicago, IL 25
S.Lee, Seminole, FL 25
M.Gatautis,
Cleveland, H.,OH 20
I.Kapčius, Daytona B. FL 10
L.Kazlauskas, Chicago, IL 10
H.Pikturna, Willowick, OH ... 10

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

FOR RENT
2 bedroom apartment
double house up
20426 Lakeshore Blv.
Euclid, OH

Tel.: 481-2419

SPORTAS

ĮDOMUS TENISO TURNYRAS SAN DIEGO

San Diego Lietuvių Teniso klubas „ARAS“, kartu su Šarūnu Marčiulioniu, kviečia lietuvių kilmės žaidėjus į Šarūno Marčiulionio kvietinį lauko teniso turnyrą, kuris įvyks **2003 m. rugsėjo 26, 27 ir 28 dienomis**, Barnes Tennis Center, at San Diego's Mission Bay, 4490 West Point Loma Blvd., San Diego, CA 92107, tel. 619-221-9000; www.tennissandiego.com

Varžybų programa: vienetai: Vyrų ir moterų (amžius 18 metų - virš), vyrų/moterų (40-virš), vyrų moterų (60-virš). Dvejetai: Vyrų (18-virš), moterų (18-virš), vyrų (40-virš),

vyrų (60-virš), mišrus (18-virš).

Klasifikacija - pagal žaidėjo amžių 2003 m. rugsėjo 26 d. Kiekvienas žaidėjas gali dalyvauti ne daugiau, kaip dviejose rungtyse.

Starto mokestis - 50 dol. žaidėjui - padengia turnyro mokestį, nežiūrint keliose rungtyse dalyvautų, ir penktadienio susipažinimo vakaronę. Čekį rašykite: Aras Tennis Club.

Išankstinė dalyvių registracija iki 2003 m. rugsėjo 1 d. imtinai, pasiunčiant registracijos formą ir starto mokestį, šiuo adresu: ARAS Tennis Club, 990 Highland Drive, Suite 212 D, Solana Beach, CA 92075, USA

Dėl daugiau informacijos, sekite LTK Aras Website: www.arastennisclub.com

Turnyro vakarienė, baliusir šokiai vyks rugsėjo 27, šeštadienį, Hyatt Islandia Hotel, San Diego. Įėjimas - 50.00 US dol. asmeniui. Rezervacijos - iki 2003 m. rugsėjo 1 d., pasiunčiant rezervacijos formą ir mokestį: ARAS Tennis Club.

Visais reikalais informuoja: Algis Bačanskas, tel. 760-723-1076, E-mail: abacanskas@aol.com,

Algis Sėkas, tel. 714-968-8124, E-mail: isekas@octa.net,

Šarūnas Landys, tel. 858-259-0320, E-mail: sarunas@metaflex.com

Šalfass Informacija

Skautų pavasario išskyloje jauniausias broliukas Laimis Belzinskas raportuoja Pilėnų tuntininkui v.s. R.Belzinskui. G. Juškėno nuotr.

Nesenai atvykusi iš Vilniaus Regina ieško darbo.

Gali prižiūrėti senesnius žmones ir kartu ten gyventi.
Yra energinga ir darbšti moteris.

Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai.

Skambinti: (330) 657-2284 (Peninsula, Ohio)

IVAIRENYBĖS

ĮSAKYMAS MINISTRUI

Prieštaraujant Švietimo ir mokslo ministerijai bei studentų savivaldos institucijoms, Premjeras Algirdas Brazauskas išskirtinai domisi Vilniaus Petro Vileišio aukštesniosios transporto mokyklos likimu ir ministrui Algirdui Monkevičiui davė nurodymą ją reorganizuoti į kolegiją. Tokį sprendimą Premjeras priėmė po pokalbių su buvusiu susisiekimu ministru Jonu Biržiškiu. Dabartinis “Lietuvos geležinkelio” vadovas siekia, kad kolegija taptų ir bendrovės darbuotojų mokymo centru. Po dviejų savaitių Vyriausybė priims galutinį sprendimą dėl Vilniaus P.Vileišio aukštesniosios transporto mokyklos reorganizavimo į kolegiją.

RUSAI DUODA PINIGŲ

Antrą kartą vyksiantį tarptautinį festivalį “Operetė Kauno pilyje” šiemet pristatys viešoji įstaiga “Baritonų trio” ir naftos koncernas “Jukos”. “Jukos” Kauno operetės festivaliui paskyrė išpūdingą sumą ir tapo festivalio mecenatais. Kontrolinį “Mažeikių naftos” akcijų paketą valdantis Rusijos naftos koncernas Kauno renginiui pinigų skiria pirmą kartą. Šiais metais festivalis “Operetė Kauno pilyje” skiriamas Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-osioms metinėms. Be geriausių Lietuvos solistų, jame dalyvaus atlikėjai iš Čekijos, Ukrainos, Vengrijos, Vokietijos, atvyks Rusijos solistai, Sankt Peterburgo Rimskio-

Korsakovo konservatorijos operos ir baleto teatro simfoninis orkestras bei baleto trupė.

KARINĖS PRATYBOS

Rukloje oficialiai prasidėjo didžiausios Baltijos regione tarptautinės karinės pratybos “Gintarinė viltis 03”. Du tūkstančiai karių iš 9 valstybių bendraus ir mokysis veikti kartu. Karius pasveikino Premjeras Algirdas Brazauskas. Pirmąją savaitę pratybose dalyvaujantys Danijos, Estijos, Jungtinės Karalystės, Latvijos, Lenkijos, Kanados, Suomijos, Vokietijos ir Lietuvos kariai įsikūrė kareivinėse, o antrąją savaitę persikels į lauko stovyklą. Pratybų dalyviais rūpinsis apie pusė tūkstančio Lietuvos kariuomenės personalo, tarp jų - 60 virėjų, kurie maitins karius pagal Lietuvos kariuomenės nustatytą valgiaraštį.

DVIKOVA

Sekmadienį vidury dienos Kauno Vytauto parke nudurtas žmogus. Taip baigėsi trijų neblaivių plėšikų ir vyro, kuriam nuo kaklo buvo nuplėšta auksinė grandinėlė, dvikova. Gulėti ant grindinio kraujo klane liko vienas iš užpuolikų trijulės. Dėl šio tragiško incidento pradėti du ikiteisminiai tyrimai: atskirai dėl plėšimo ir dėl nužudymo aplinkybių. Tyrimams vadovauja Kauno apygardos prokuratūros Labai sunkių nusikaltimų ikiteisminio tyrimo organizavimo skyrius.

Romo Veito ir Petro Avižonio šeimų žiemos iškylos dalyviai Salt Lake City ,Utah, 2003 m. kovo 25 d. Romas Veitas yra A.L.T.S-gos Bostono skyriaus pirmininkas.

KYŠIŲ PROBLEMA

Valstybinė lošimų priežiūros komisija vakar nutarė kreiptis į Specialiųjų tyrimų tarnybą (STT) bei Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją, prašydama atlikti tyrimą dėl galimo kyšio reikalavimo. Ne-

teisėta veikla įtariamas komisijos narys, buvęs žymus krepšininkas Sergejus Jovaiša, kuris pripažįsta nusižengęs tarnybinės etikos principams, tačiau kategoriškai neigia reikalavęs kyšio. Valstybinės lošimų priežiūros komisijos pirmininkas

Česlovas Blažys teigė, jog, įvertinus gautą informaciją, buvo nutarta kreiptis į STT bei tarnybinės etikos pareigūnus, kad būtų įvertinti S.Jovaišos veiksmai bei elgesys. Kol vyks tyrimas, S.Jovaiša savo įgaliojimus komisijoje sustabdė.

**intelligent
network
design, ltd.**

University Heights, Ohio

216-387-3204
Fax: 440-461-3162

info@pcintelligent.com

**Intelligent technology solutions
for all your business needs**

Business network solutions

Maintenance

Maintenance contracts for
Windows & Linux environments

Consultation

Hardware &
software solutions

Email hosting

E-commerce

Web hosting

Internet Web Design

High-speed Internet access

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)